

MUSIC JOURNAL

วารสารเพลงดนตรี

ISSN 0858-9038

Volume 30 No.7
March 2025

Mahidol Music
since 1994

QS WORLD
UNIVERSITY
RANKINGS
By Subject 2025

QS WORLD UNIVERSITY RANKING
MUSIC 2025

**MAHIDOL UNIVERSITY
RANKS**

28th

COLLEGE OF MUSIC
MAHIDOL UNIVERSITY

PENINSULA MOMENTS

At The Peninsula Bangkok, world-class hospitality enriched with compelling Thai cultural experiences creates perfect memorable moments.

THE PENINSULA
B A N G K O K

HONG KONG • SHANGHAI • BEIJING • TOKYO • NEW YORK • CHICAGO • BEVERLY HILLS • PARIS • BANGKOK • MANILA
Under Development LONDON • ISTANBUL • YANGON • peninsula.com

EDITOR'S TALK

สวัสดีผู้อ่านทุกท่าน ช่วงเดือนมีนาคมนี้ มีเรื่องที่น่าสนใจที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับการจัดอันดับในด้านดนตรี (Music) ให้อยู่ในอันดับ ๒๘ ของโลก และอันดับที่ ๔๓ ในสาขาศิลปะการแสดง (Performing Arts) จาก QS World University Ranking ในการจัดอันดับประจำปี ๒๕๖๘

QS World University Ranking เป็นการจัดอันดับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลก ทั้งในด้านภาพรวมของมหาวิทยาลัยและในด้านของสาขาวิชาเฉพาะ โดยจะจัดเป็นประจำทุกปี การจัดทำ QS World University Ranking เริ่มเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๔ ในปัจจุบันการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของ QS ถือว่าได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั่วโลก โดยข้อมูลอันดับของ QS World University Ranking นั้น เป็นประโยชน์สำหรับนักเรียน นักศึกษาในการเลือกสถาบันในการสมัครเรียนในสาขาต่าง ๆ ที่เราสนใจ หรือสำหรับตัวสถาบันเอง ข้อมูลอันดับของ QS สามารถบอกให้เราทราบว่า สถาบันของเราอยู่ตรงไหน และจะพัฒนาไปในทิศทางใดได้บ้าง ซึ่งสำหรับในปีนี้มีมหาวิทยาลัยอันดับ ๑ ด้านสาขา Music คือ Royal College of Music ประเทศอังกฤษ

Music Entertainment นำเสนอบทความ “ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม” ตอนที่ ๕ ในตอนนี้นำเสนอชีวประวัติและตัวอย่างผลงานเพลงอมตะของครูประสิทธิ์ พยอมยงค์ อีก ๕ บทเพลง ดังนี้ เปียจำ เก็บรัก ใครหนอรูบ และอยู่เพื่อกอยเธอ ในแต่ละบทเพลงนำเสนอข้อมูลความเป็นมาของเพลง เนื้อเพลง โน้ตเพลงและการวิเคราะห์ทางทฤษฎีดนตรี ติดตามได้ในบทความ

Ethnomusicology พาผู้อ่านไปสำรวจกิจกรรมทางวัฒนธรรมนี้ที่มีความสำคัญ ผ่านการจัดปอยหลวงครั้งใหญ่ ของพื้นที่อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ในงานการแห่ครัวทาน

งานฉลองกุฎี ครุบาเจ้าอภิชัยาวปี ที่วัดพระธาตุหัวขัว บรรยากาศของงานและความเป็นมาของงานปอยในพื้นที่ล้านนา ติดตามได้ในบทความ

Classical Guitar นำเสนอบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมการสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “การทำแบบไม้หน้าสองชั้นประกบกัน” หรือแบบดับเบิลท็อป (Double Top) ของทางฝั่งทวีปยุโรป การทำกีตาร์โครงสร้างแบบไม้หน้าสองชั้นมีความเป็นมาอย่างไร และต่างจากแบบไบพัต (Fan Bracing) หรือแบบสเปนดั้งเดิม (Spanish Traditional Bracing) อย่างไร พลิกไปอ่านด้านใน

Music Business ในเดือนนี้ เป็นตอนต่อเนื่องจากบทความวิวัฒนาการในการโปรโมตเพลงของศิลปิน โดยในตอนที่ ๒ นี้ จะพาผู้อ่านไปเรียนรู้ฟังก์ชันต่าง ๆ ของ TikTok ตลอดจนยกตัวอย่างศิลปินที่นำ TikTok เข้ามาจับบทบาทในการโปรโมตผลงานจนมีชื่อเสียง และเสนอมุมมองเกี่ยวกับแนวโน้มของ TikTok ในอนาคต

Thai and Oriental Music เป็นตอนต่อเนื่องของลำดับการเรียนเพลงในการเรียนเปียโนพาร์ท โดยตอนที่ ๑ ได้กล่าวถึงการเรียนจนจบรอบชั้นที่ ๒ (สามารถย้อนอ่านได้จาก Vol. 29 No. 9) ในตอนที่ ๒ นี้จะเป็นรายละเอียดการเรียนเพลงในกรอบชั้นที่ ๓ เพื่อเรียนรู้เพลงในชุดใหม่โรงกลางวันละคร ผ่านบทเพลงตระบองกันท์

Music: Did you know? พาผู้อ่านไปทำความรู้จักกับบทเพลงคลาสสิก จากหลากหลายนักประพันธ์ ที่ถ่ายทอดบรรยากาศและพลังของธรรมชาติ ผ่านเทคนิคการประพันธ์ที่หลากหลาย และการนำเสนออย่างสร้างสรรค์

ดวงฤทัย ไพคะรัตน์ศิริ

MUSIC JOURNAL

วารสารเพลงดนตรี

Volume 30 No. 7
March 2025

กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สำหรับข้อเขียนที่ได้รับการพิจารณา กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยรักษาหลักการและแนวคิดของผู้เขียนแต่ละท่านไว้ ข้อเขียนและบทความที่ดีพิมพ์ ถือเป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่ขอรับผิดชอบบทความนั้น

เจ้าของ

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณาธิการบริหาร

ดวงฤทัย ไพคะรัตน์ศิริ

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ธัญญวรรณ รัตนภาพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

Kyle Fyr

ฝ่ายภาพ

คณินิจ ทองใบอ่อน

ฝ่ายศิลป์

จริญญา ฤกษ์การดี
นเรศเรษฐ์ รังทอง

พิสูจน์อักษรและรูปเล่ม

ธัญญวรรณ รัตนภาพ

เว็บมาสเตอร์

ภรณ์ทิพย์ สายพานทอง

สำนักงาน

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
(วารสารเพลงดนตรี)
๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔
ต่อ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๓๐
musicjournal@gmail.com

CREATIVE
CITY OF MUSIC
NAKHON
PATHOM

“นครปฐม
เมืองดนตรี”

Nakhonpathom Cityofmusic

สารบัญ Contents

Music Entertainment

06

เรื่องเล่าเบาสองสนองปัญญา
“ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม”
ตอนที่ ๕ “ประสิทธิ์ พยอมยงค์” ๔
นักเรียบเรียงเสียงประสาน
กิตติ ศรีเปารยะ
(Kitti Sripaurya)

Ethnomusicology

24

ชวนสำรวจกิจกรรมทางวัฒนธรรม
ดนตรี และอื่น ๆ ในงานปอยหลวง
การแห่ครัวทาน งานฉลองกุฎ
ครูบาเจ้าอภัยขาวปี
ณ วัดพระธาตุหัวช้าง
อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน
จิตร กาวี
(Jit Gavee)

Classical Guitar

38

“Double Top” การสร้างกีตาร์
แบบไม้หน้าสองชิ้น ที่พลิกโฉม
การสร้างกีตาร์คลาสสิกในโลกปัจจุบัน
ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ
(Chinnawat Themkumkwun)

Music Business

44

บทบาทของ TikTok ที่มีต่อ
การโปรโมตศิลปินและเพลง
ในประเทศไทย (ตอนที่ ๒)
กุลเดช สิริสุภักดิ์
(Kulladet Sirisupak)
ชญาณนท์ วัฒนกุล
(Chayanon Wattanagul)
ธนวัฒน์ ชินโชติลีรสกุล
(Tanawat Chinchotleesakul)
ภูมิ คุ่มชาติ
(Bhumi Khumchart)
พิสิฐฐ์ภณ จิระจรัส
(Pisitpon Jirajarus)

Thai and Oriental Music

50

ต้นเพลงครูของปี่พาทย์
ตอนที่ ๒
เดชน์ คงอิม
(Dejn Gong-im)

Music: Did you know?

64

เสียงสะท้อนจากธรรมชาติ:
ซิมโฟนีแห่งสายธาร พายุฝน
และลาวา
กฤตยา เชื้อมวราศาสตร์
(Krittaya Chuamwarasart)

*เลือกหัวเรื่องที่ต้องการ
เพื่ออ่านเรื่องราวต้นใน

เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา “ครูเพลงไทยสากลที่คนลืม”

ตอนที่ ๕ “ประสิทธิ์ พยอมยงค์” ๔ นักเรียบเรียงเสียงประสาน

เรื่อง:
กิตติ ศรีเปารยะ (Kitti Sripaurya)
ที่ปรึกษาวิชาการ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การเรียบเรียงเสียงประสาน หมายถึง การสร้างและจัดระเบียบแนวดนตรีต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรี (รวมถึงเสียงร้อง-ถ้ามี) หรือวงดนตรีที่มีอยู่ตามลักษณะแนวเพลงที่ต้องการ ผู้เรียบเรียงเสียงประสานต้องมีความรู้ความชำนาญในการดนตรีทั้งทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติพอสมควร

“ประสิทธิ์ พยอมยงค์” (ครูประสิทธิ์) ถือได้ว่าเป็นนักเรียบเรียงเสียงประสานฝีมือดีคนหนึ่งในวงการเพลงไทยสากล โดยประสิทธิ์ พยอมยงค์ ได้อาศัยการศึกษาด้วยตนเองก่อนในระยะแรก จากการนำเอาคอร์ดีดกีตาร์มาแยกเสียงประสาน สำหรับเพลงแรก ๆ ที่ประสิทธิ์ พยอมยงค์ แยกเสียงประสาน เป็นผลงานเพลงของครูนารถ ถาวรบุตร มาเป็นแนวทางก่อน เนื่องจากประสิทธิ์ถนัดเปียโนเช่นเดียวกับครูนารถ

หลังจากที่พอจะเริ่มแยกเสียงประสานได้แล้ว ประสิทธิ์เริ่มใช้เครื่องดนตรี (โน้ตเพลงสากล) มาเขียนสกอร์ให้เครื่องดนตรีแต่ละชิ้นบรรเลง แล้วนำมาประยุกต์ให้เข้ากับเพลงไทยสากล โดยมีคิตติ ศิธากร หรือบิลลี่ นักดนตรีชาวฟิลิปปินส์แห่งวงดนตรีกรมประชาสัมพันธ์และวงดนตรีสุนทราภรณ์เป็นต้นแบบ

ประสิทธิ์ พยอมยงค์ ได้เรียนการเรียบเรียงเสียงประสานอย่างจริงจังกับครูแมนรัตน์ ศรีกรรณนท์ ที่สยามกลการ จนได้รับการยอมรับ และได้รับยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากล - เรียบเรียงเสียงประสาน) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๒

ผลงานเรียบเรียงเสียงประสานส่วนใหญ่ของประสิทธิ์ พยอมยงค์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากล - เรียบเรียง) พุทธศักราช ๒๕๓๒

“bang1Obaht” รวบรวมบันทึกผลงานซีดี ดังปรากฏตามภาพต่อไปนี้

๑. คำสารภาพของชายโหด - สุเทพ	๑๙. หากฉันขาดเธอ - สวลี	 ประสิทธิ์ พยอมยงค์ เรียบเรียงเสียงประสาน
๒. เพียงจูบเดียว - สุเทพ	๒๐. กลิ่นเกล้า - นริศ	
๓. เถานี้ก็ยิ่ง - สุเทพ	๒๑. เปียจำ - นริศ	
๔. นกโทษรัก - สุเทพ	๒๒. เพลงนี้อุทิศให้เธอ - นริศ	
๕. บาดหัวใจ - สุเทพ	๒๓. ม่วยจำ - นริศ	
๖. ผากหัวใจ - สุเทพ	๒๔. เก็บรัก - รวงทอง	
๗. แสงเทียน - สุเทพ	๒๕. แม่เมื่อฉัน - ม.ร.ว. ทัศนศิริ	
๘. ใครหนอ - สวลี	๒๖. สามหัวใจ - ชาญ	
๙. ฆ่าฉันให้ตายดีกว่า - สวลี	๒๗. แม่เป็นไปไม่ได้ - ธานีทร	
๑๐. เธอเป็นหัวใจของฉัน - สวลี	๒๘. ไกลรู้ - ทนงค์ศักดิ์	
๑๑. ผู้ชาย - สวลี	๒๙. อยู่เพื่อคอยเธอ - ทนงค์ศักดิ์	
๑๒. ฟ้ามีอาจกัน - สวลี	๓๐. น้ำตาที่มีไฟ - ชรินทร์	
๑๓. ภาษาใจ - สวลี	๓๑. เบื่อหมอน - ชรินทร์	
๑๔. รักเธอเสมอ - สวลี	๓๒. หนึ่งในทรวง - ชรินทร์	
๑๕. รักไม่รู้ดับ - สวลี	๓๓. ดาวประดับเมือง - สุเทพ - สวลี	
๑๖. ลมหนาว - สวลี	๓๔. เดือนจำ - ม.ร.ว. ทัศนศิริ - สวลี	
๑๗. สัญญาของใคร - สวลี	๓๕. จูบ - พิทยา	
๑๘. หนีรัก - สวลี	๓๖. จูบ - สุเทพ	

เครดิต “bang1Obaht”

ท่านผู้อ่านรับฟังไฟล์เสียงต้นฉบับผ่านระบบอินเทอร์เน็ตแต่ละเพลงได้ตามลิงก์ต่อไปนี้
 ประสิทธิ์ พยอมยงค์ เรียบเรียงเสียงประสาน <https://www.youtube.com/watch?v=URiOOH-VeC4>
 (เครดิต Bang1Obaht)

- ๐๐:๐๐ ๑. คำสารภาพของชายโหด - สุเทพ วงศ์กำแหง - คำร้อง ชาลี อินทวิจิตร ทำนอง ประสิทธิ์ พยอมยงค์
- ๐๒:๕๘ ๒. เพียงจูบเดียว - สุเทพ วงศ์กำแหง - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวนิก
- ๐๕:๕๒ ๓. เถานี้ก็ยิ่ง - สุเทพ วงศ์กำแหง - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวนิก
- ๐๘:๕๘ ๔. นกโทษรัก - สุเทพ วงศ์กำแหง - คำร้อง ชาลี อินทวิจิตร ทำนอง ประสิทธิ์ พยอมยงค์
- ๑๒:๒๒ ๕. บาดหัวใจ - สุเทพ วงศ์กำแหง - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวนิก
- ๑๕:๒๑ ๖. ผากหัวใจ - สุเทพ วงศ์กำแหง - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวนิก
- ๑๙:๐๘ ๗. แสงเทียน - สุเทพ วงศ์กำแหง - เพลงพระราชนิพนธ์
- ๒๒:๒๓ ๘. ใครหนอ - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวนิก
- ๒๕:๓๕ ๙. ฆ่าฉันให้ตายดีกว่า - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง อ.ทวี สดโกวิท ทำนอง ประสิทธิ์ พยอมยงค์
- ๒๘:๕๑ ๑๐. เธอเป็นหัวใจของฉัน - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง อ.ทวี สดโกวิท ทำนอง ประสิทธิ์ พยอมยงค์
- ๓๑:๕๔ ๑๑. ผู้ชาย - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวนิก
- ๓๔:๔๔ ๑๒. ฟ้ามีอาจกัน - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวนิก
- ๓๗:๕๗ ๑๓. ภาษาใจ - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวนิก
- ๔๐:๔๙ ๑๔. รักเธอเสมอ - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง ชาลี อินทวิจิตร ทำนอง ประสิทธิ์ พยอมยงค์
- ๔๓:๕๘ ๑๕. รักไม่รู้ดับ - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง สุรพล โทณะวนิก ทำนอง On The Sunny Side of the Street
- ๔๗:๐๐ ๑๖. ลมหนาว - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ทำนอง หม่อมหลวงพวงร้อย สนิทวงศ์/หม่อมหลวงประพันธ์ สนิทวงศ์

- ๕๐:๐๕ ๑๗. สัญญาของใคร - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๕๓:๑๓ ๑๘. หนึ่รัก - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง อ.กวี สัตโกวิท ทำนอง ประสิทธิ์ พยอมยงค์
- ๕๕:๓๑ ๑๙. หากฉันขาดเธอ - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๕๘:๔๙ ๒๐. กลิ่นเกล้า - นริศ อารีย์ - คำร้อง/ทำนอง ไพบุลย์ บุตรขัน
- ๑:๐๑:๕๖ ๒๑. เปียจำ - นริศ อารีย์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๑:๐๔:๔๔ ๒๒. เพลงนี้อุทิศให้เธอ - นริศ อารีย์ - คำร้อง/ทำนอง ไพบุลย์ บุตรขัน
- ๑:๐๗:๓๖ ๒๓. ม้วยจำ - นริศ อารีย์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๑:๑๐:๒๒ ๒๔. เก็บรัก - รวงทอง ทองลั่นธม - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๑:๑๒:๕๙ ๒๕. แม่เนื้ออุ่น - ม.ร.ว.ถนิตศรี สวัสดิวัตน์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๑:๑๖:๑๐ ๒๖. สามหัวใจ - ชาญ เย็นแซ - คำร้อง/ทำนอง ไพบุลย์ บุตรขัน
- ๑:๑๙:๑๘ ๒๗. แม่เป็นไปได้ - ธาณินทร์ อินทรเทพ
- ๑:๒๒:๒๙ ๒๘. ไกลซู่ - ทนงค์ดี ภัคดีเทวา - คำร้อง อ.กวี สัตโกวิท ทำนอง ประสิทธิ์ พยอมยงค์
- ๑:๒๕:๓๗ ๒๙. อยู่เพื่อคอยเธอ - ทนงค์ดี ภัคดีเทวา - คำร้อง/ทำนอง ไสล ไกรเลิศ
- ๑:๒๘:๐๘ ๓๐. น้ำตาหมิ่น - ชรินทร์ นันทนาคร - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๑:๓๑:๒๔ ๓๑. เปื่อหมอน - ชรินทร์ นันทนาคร - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๑:๓๔:๒๔ ๓๒. หนึ่งในทรวง - ชรินทร์ นันทนาคร - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๑:๓๗:๒๒ ๓๓. ดาวประดับเมือง - สุเทพ วงศ์กำแหง - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง สุรพล โทณะวณิก ทำนอง หม่อมเจ้าวิไลดิษฐ์ ยุคล Cr: เมืองไทย ภัทรธาวงค์
- ๑:๔๐:๓๘ ๓๔. เดือนจำ - ม.ร.ว.ถนิตศรี สวัสดิวัตน์ - สวลี ผกาพันธุ์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๑:๔๓:๔๗ ๓๕. จวบ - พิทยา บุญรัตพันธุ์ - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก
- ๑:๔๗:๔๒ ๓๖. จวบ - สุเทพ วงศ์กำแหง - คำร้อง/ทำนอง สุรพล โทณะวณิก

เนื่องจากผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของครูประสิทธิ์มีจำนวนมาก ผู้เขียนบทความนี้ (ผู้เขียนฯ) จึงเลือกบางเพลงมานำเสนอและวิเคราะห์ในแบบบ้าน ๆ อ่านเข้าใจได้ง่าย ดังรายชื่อต่อไปนี้ (ขอบคุณข้อมูลจากเฟซบุ๊ก “พรา้งเพชรในกริดเพลง” และอีกหลายท่าน)

เพลง	คำร้อง / ทำนอง	นักร้อง
เปียจำ	สุรพล โทณะวณิก	นริศ อารีย์
เก็บรัก	สุรพล โทณะวณิก	รวงทอง ทองลั่นธม
ใครหนอ	สุรพล โทณะวณิก	สวลี ผกาพันธุ์
จวบ	สุรพล โทณะวณิก	พิทยา บุญรัตพันธุ์
อยู่เพื่อคอยเธอ	ไสล ไกรเลิศ	ทนงค์ดี ภัคดีเทวา

เปี้ยจำ (<https://www.youtube.com/watch?v=dyWz4jd6wLA>)

นริศ อารีย์

เพลง “เปี้ยจำ” ขับร้องบันทึกเสียงต้นฉบับโดย นริศ อารีย์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ สุรพล โทณะวณิก หรือครูน้อย สร้างงานเพลง “เปี้ยจำ” ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ขณะรับราชการเป็นทหารเกณฑ์ อันแสดงถึงความสามารถทางการแต่งเพลงได้เป็นเรื่องเป็นราวแต่ด้วยหนุ่ม ที่มาของเพลงนี้ท่านผู้อ่านดูได้จากเฟชบุ๊ก “พรา้งเพชรในเกร็ดเพลง” ประจำวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๐๑๔ (พ.ศ. ๒๕๖๓) เพลง “เปี้ยจำ” ได้รับความนิยมมากในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา สาววัยรุ่นในยุคนั้นนิยมไฉ่ผมเปียกันมากมาย

ครูประสิทธิ์ พยอมยงค์ สร้างงานเรียบเรียงเพลงนี้โดยกำหนดให้ใช้จังหวะลาติน รูปแบบชะชะซ่า (Latin Cha cha cha) ความเร็วขนาดปานกลาง บันไดเสียงที่ใช้คือ D major เครื่องดนตรีที่ใช้ (Instrumentation) มี ๒ กลุ่ม คือ เครื่องเป่า อันประกอบด้วย ทรัมเป็ต ๑ ชิ้น แซกโซโฟน ๒ ชิ้น (Alto & Tenor) กลุ่มเครื่องให้จังหวะ ประกอบด้วย เปียโน กีตาร์ไฟฟ้า อะคูสติคเบส และกลองชุด แผ่นรวมโน้ต (lead sheet) ที่ทำ transcription จากไฟล์เสียงต้นฉบับแสดงการดำเนินไปของแนวดนตรีทั้งเพลง

เปี้ยจำ

♩ = 114 LATIN
cha cha cha

คำร้อง/ทำนอง โดย สุรพล โทณะวณิก
เรียบเรียงฯ โดย ประสิทธิ์ พยอมยงค์

Em A⁷ D⁺ D D A⁷

(ทีย่าย่อน-ดนตรีรับท่อน1-2 ร้องซ้ำที่3)

5 D 1 D A⁷

เปี้ย จำ เปี้ย เปี้ย คน ดี เปี้ย สวย ออก อย่าง

10 D E⁷ A⁷

นี้ นำ ชื่น ชม ผม เปี้ย ไกว ด้าน ลม เปี้ย ทั้ง คู่ ดู งาม สม ใคร ได้ ชม ได้ ชื่น ใจ

16 2 D A⁷ D

เปี้ย จำ เปี้ย เปี้ย คน เงอน ดู ชี ชอบ มอง ค้อน อยู่ ร่า ไป ยิ้ม หน่อย จะ ได้

22 E⁷ A⁷ D 3 G D

ไหม ลอง ยิ้ม ให้ พี่ ได้ เห็น คง จะเป็น บุญ ตา เปี้ย จำ เปี้ย อย่า เอา แต่ ต้อ อยู่ เลย เปี้ย

28 G F^o Em D E⁷ Em

จำ ไหน ลอง ยิ้ม ให้ หวาน สัก คราว ยิ้ม เพียง หน่อย เดียว เปี้ย จำ ยิ้ม เด็ด นะ เปี้ย ของ

34 A⁷ 4 D A⁷ D

พี่ เปี้ย จำ เปี้ย เปี้ย คน งาม ลอง นึก ตอบ คำ ตาม ให้ พี่ ที่ ตาม

40 G A⁷ 1. D (ดนตรีรับ)

ว่า ใน โลก นี้ ใคร หนอ ต้อ ต้อ สัน ดี เปี้ย จำ

44 2. D G D A⁷ D

จำ 3

แนวขึ้นเพลง (Intro) และส่วนลงจบ (Ending)

Intro

♩ = 114 LATIN cha cha cha

Em A⁷ D D D A⁷

(Rhythms)

(เครื่องเป่า-Horns)

D

1. D A⁷

เบ๊ย จ้า เบ๊ย เบ๊ย จน ดี เบ๊ย ลาย ออก อย่าง

G A⁷ 1. D

ว่า ใน โลก นี้ ใคร หนอ ต้อ ต้อ สั้น ดี เบ๊ย จ้า (ดนตรีรัว)

Ending

2. D G D A⁷ D

จ้า 3

พิจารณาแนวดนตรีรับโดยอัลโตแซกและกีตาร์ไฟฟ้า ใช้ลักษณะที่เรียกเป็นทางการว่า Solo around melody คือ การบรรเลงโดยสร้างทางแปรผันจากทำนองเดิม ดูจากตัวอย่างตามภาพ

ทำนองเดิม

ดนตรีรับ (Alto sax)

1 D A7 D

เบ๊ยะ จ๋า เบ๊ยะ เบ๊ยะ คน ดี เบ๊ยะ สวย ออก อย่าง นั้ น้า ชื่น

ชม ผม เบ๊ยะ ไก่ ต้าน สม เบ๊ยะ ทั้ง คู่ ดู งาม สม ใคร ได้ ชม ได้ ชื่น

E7

ใจ (Guitar)

2 D A7

เบ๊ยะ จ๋า เบ๊ยะ เบ๊ยะ คน จอน ดู ชี ชอบ มอง

D

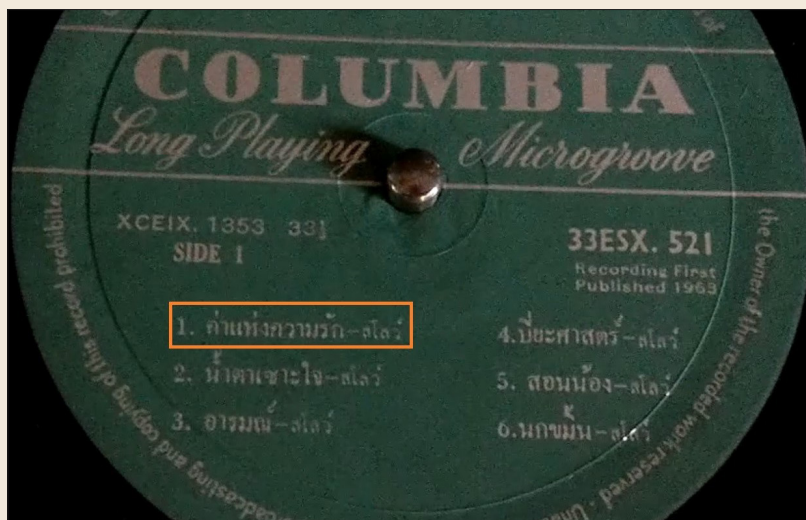
จ่อน อยู่ ร้า ไป ยิ้ม หนอย จะ ได้ ไหม ลอง ยิ้ม ให้ พี่ ได้

E7 A7 D

3 G D

เห็น คง จะ เป็น บุญ ตา เบ๊ยะ จ๋า เบ๊ยะ อย่า เอา แต่ ดี อยู่ เลย เบ๊ยะ

เก็บรัก (ค่าแห่งความรัก) (<https://www.youtube.com/watch?v=n9puYobKSRA>)

เครดิต “Prisda Oh”

เพลง “เก็บรัก” ขับร้องบันทึกเสียงครั้งแรกเมื่อประมาณ ๓๐ ปีที่แล้ว โดย รวงทอง ทองลั่นธม แรกทีเดียวใช้ชื่อเพลงว่า “ค่าแห่งความรัก” อีก ๒๐ ปีต่อมา ครุสุรพล โทณะวณิก ปรับทำนองและคำร้องเล็กน้อยนำมาบันทึกเสียงใหม่ในชื่อ “เก็บรัก” ขับร้องโดย ศรีโศล สุชาตวุฒิ ในลีลาแบบ Jazz ballad ชุดนี้ได้รับความนิยมสูงมากสร้างชื่อเสียงให้แก่ผู้ขับร้อง

แนวดนตรีที่น่าเสนอในบทความตอนนี้เป็นฉบับแรก - เก็บรัก (ค่าแห่งความรัก) ในลีลาจังหวะ Waltz บนบันไดเสียง C major ครูประสิทธิ์ฯ ผู้เรียบเรียงเสียงประสาน จัดเครื่องดนตรี (Instrumentation) ใช้ทรัมเป็ตบรรเลงร่วมกับกลุ่มเครื่องให้จังหวะ (Rhythm section) ตั้งแต่เริ่มเพลงนำเข้าสู่การขับร้องไปจนครบ ๔ ท่อนแล้วเดี่ยว - Solo แนวทำนองท่อน ๒ นักร้องร้องซ้ำจากท่อน ๓ ไปจนลงจบปิดท้ายด้วยเสียงแตรทรัมเป็ต

เก็บรัก (ชื่อเดิม-ค่าแห่งความรัก)

ผลงานโดย สุรพล โทณะวณิก
เรียบเรียงฯ โดย ประสิทธิ์ พยอมยงค์

♩ = 70

(Trumpet)

เก็บ รัก เอา ไว้ ใน อก ดี กว่า หยิบ

ยก รัก ไป ให้ ใคร เก็บ รัก เอา ไว้ ใน ใจ คง ไม่ ทำ ให้ ใจ หมอง เก็บ รัก เอา ไว้ ดี

กว่า ไม่ เสื่อม รา - คา น้ำ ตา ไม่ นอง ค่า รัก มัน สูง เกิน ทอง อย่า ทำ เป็น ลอง ให้ ใคร อย่า เอา ความ

รัก ไป มอบ กับ คน ที่ ไม่ รู้ ค่า จะ เสีย เว - ลา หมด เปลือง หัว ใจ ค่า ความ รัก สูง ยิ่ง สิ่ง

ใด ควร เก็บ เอา ไว้ ทุ่ม ให้ คน ที่ ดี เช่น ฉัน เคย ช้ำ มา ก่อน จึง ฝาก ค่า สอน ไว้ เตือน ส - ตริ พลาด

แล้ว ไม่ แล้วย รา - ดี ครวญ ใคร ให้ ดี ก่อน ยก ให้ ใคร @2 ร้อง@3

ดี ก่อน ยก ให้ ใคร

ตัวอย่างเปรียบเทียบต้นฉบับขับร้องโดย รวงทอง ทองลั่นธม และเวอร์ชันขับร้องโดย ศรีใส สุชาตวุฒิ ที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนคือ อัตราจังหวะ และบันไดเสียง แนวทำนอง/คำร้องมีการปรับบ้างเล็กน้อย

ขับร้องโดย รวงทอง บันไดเสียง C major Time signature 3-4

เก็บ รัก เอา ไว้ ใน อก ดี กว่า หยิบ ยก รัก ไป ให้
ใคร เก็บ รัก เอา ไว้ ใน ใจ คง ไม่ ทำ ให้ ใจ หมอง เก็บ

ขับร้องโดย ศรีใส บันไดเสียง Ab major Time signature 4-4

เก็บ รัก เอา ไว้ ใน อก ดี กว่า หยิบ ยก รัก ไป ให้
ใคร เก็บ รัก เอา ไว้ ใน ใจ คง ไม่ ทำ ให้ ใจ หมอง เก็บ

ไครหนอ (<https://www.youtube.com/watch?v=2bj4MreDttc>)

เฟซบุ๊ก “พรางเพชรในเกร็ดเพลง” ๑๑ สิงหาคม ๒๐๑๗ บันทึกไว้ว่า

เพลง “ไครหนอ” ขับร้องโดย สวลี ผกาพันธุ์ คำร้อง-ทำนอง สุรพล โทณะวนิก บันทึกเสียงครั้งแรกปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นเพลงที่สร้างชื่อเสียงให้กับผู้แต่งและผู้ร้องมาก เพราะเป็นเพลงฮิต คนร้องกันได้ทั่วประเทศ คำร้องของเพลงมีเนื้อหากินใจ เนื่องจากผู้แต่งมีประสบการณ์เป็นเด็กกำพร้ามาก่อน จึงถ่ายทอดเรื่องราว อารมณ์ ความรู้สึกลงในบทเพลงได้อย่างลงตัว ศุภาศิริ สุพรรณเภสัช แห่งหนังสือ “พลอยแถมเพชร” เขียนถึงเพลง “ไครหนอ” เอาไว้ว่า ใครจะนึกว่า ผู้วาดความสุขระหว่าง พ่อ แม่ ลูก ด้วยตัวโน้ตและเนื้อร้อง จะไม่มีทั้งพ่อและแม่อยู่เคียงใกล้เหมือนเด็กทั่วไป จากครอบครัวที่แตกแยก ครูน้อยเกือบไม่เคยรู้จักพ่อ มีเวลาใกล้ชิดแม่เพียง ๓ ปี ช่วงอายุ (๖-๙ ขวบ ก่อนที่แม่จะเสียชีวิตด้วยโรคร้าย ครูน้อยจึงมีเวลาเพียงน้อยนิดที่จะได้ดูหนังสือกับแม่ เมื่อแม่เสียชีวิต ครูน้อยต้องกลายเป็นเด็กเร่ร่อน อาศัยหลบนอนใต้สะพาน เมื่อหิวจนแทบท้อง ก็อาศัยกินข้าวเหลือที่เก็บเอาตามแผงอาหาร แต่เด็กน้อยไร้พ่อแม่ เมื่อเติบโตใหญ่ กลายเป็นนักแสดงเพลงผู้ยิ่งใหญ่ ผู้สามารถบรรยายความซาบซึ้งในความรักของบิดามารดาได้อย่างตรงใจคนทั้งชาติ ผ่านบทเพลงที่เขาแต่งขึ้น “ไครหนอ” ขอขอบคุณ ข้อมูลจากหนังสือ “ตำนานครูเพลง เพลงไทยสากลลูกกรุง” เรียบเรียงโดย คีตา ญาไท ขอขอบคุณเสียงเพลงจาก “แม่ไม้เพลงไทย”

ใครหนอ

ผลงานโดย สุรพล โทณะวณิก
เรียบเรียงฯ โดย ประสิทธิ์ พยอมยงค์

♩ = 120 ♩ = $\frac{3}{4}$

Intro B $\flat$ B $\flat$ 7 F7 1 B $\flat$

(เครื่องเป่า) ใคร นอ รัก

7 E $\flat$ B $\flat$ Cm F7 B $\flat$

เรา เท่า ชี รั ใคร นอ ปรา - นี ไม่ มี เสื่อม คลาย ใคร นอ รัก

15 B $\flat$ 7 E $\flat$ B $\flat$ G7 C7 F7 2 B $\flat$

เรา ใช้ เพียง รูป กาย รัก เขา ไม่ หน่าย มี คิด ทำ ลาย ใคร นอ เห็น

22 E $\flat$ B $\flat$ Cm F7 B $\flat$

เรา เศร้า ทรวง ใน ใคร นอ เอา ใจ ปลอม เรา เรื่อย มา ใคร นอ รัก

30 B $\flat$ 7 E $\flat$ B $\flat$ G7 C7 F7 B $\flat$

เรา ดั่ง ดวง แก้ว ดา รัก เขา กว่า กว่า พัน พ - ลู - ษา น - ภา กาด จะ เอา

36 3 B $\flat$ B $\flat$ 7 E $\flat$ B $\flat$

โลก มา ทำ ปาก - กา แล้ว เอา น - ภา มา แทน กระ - ดาษ เอา น้ำ หมด ม - หา - ส - มุทรา แทน หมึก วาด ประ -

42 Gm Cm F7 4 B $\flat$ E $\flat$ B $\flat$

กาด พระ อุดม ไม่ พอ ใคร นอ รัก เรา เท่า ชี - วัน

48 Cm F7 B $\flat$

ใคร นอ ใคร กัน ให้ เรา ชี ดอ ใคร นอ ชัก

54 B $\flat$ 7 E $\flat$ B $\flat$ G7 C7 F7 1. B $\flat$ E $\flat$

ชวน ดู หนังสือ จอ รู้ แล้ว ละ ก็ อย่า มัว รัง รอ ทด แทน บุญ - อุดม

59 B $\flat$ B $\flat$ 7 E $\flat$ B $\flat$ G7

(Guitar solo) 3

64 C7 F7 B $\flat$ 2. (Ending) B $\flat$ Cm E $\flat$ B $\flat$

จะ เอา อุดม

ส่วนนำขึ้นเพลง - Intro ครูประสิทธิ์ผู้เรียบเรียงเสียงประสาน จัดให้เครื่องเป่าทรัมเป็ตบรรเลงนำตามด้วยแซกโซโฟนใน ๒ ห้องแรก แล้วบรรเลงพร้อมกันในลีลาของ Swing jazz ตามสัญลักษณ์ที่กำหนดไว้ที่มุมบนซ้าย เพลงนี้มีเสียงลูกคู่ที่สอดสร้อยตามในบางช่วงของเพลงซึ่งสร้างสีสันโดยรวมได้น่าสนใจ จบการขับร้องเที่ยวแรกดนตรีรับโดยกีตาร์ไฟฟ้าเดี่ยวแบบที่ทางการเรียกขานกันว่า Improvisation หรือ Ad lib. ส่วนจบของเพลงเครื่องทั้ง ๓ ชิ้น บรรเลงโน้ตพร้อมกันเป็นเสียงประสานอย่างลงตัว

♩ = 120 ♩ = ♩³

Intro

(Trumpet) B♭ B♭⁷ F⁷

(Saxes)

1. B♭ E♭ C⁷ F⁷ 1. B♭ E♭ B♭ (Guitar solo) B♭⁷

หน่อ รัก เรา เรา ชี อย่า มัว รัง

รอ ทด แทน บุญ - อุดม 3 3

E♭ B♭ G⁷ C⁷ F⁷ B♭

จะ เรา

2. (Ending)

B♭ Cm E♭ B♭

อุดม

จู (https://www.youtube.com/watch?v=tA3-3VWNzpU)

เครดิต “แม่ไม้เพลงไทย”

พ่วงเพชรในเกร็ดเพลง ๓๐ สิงหาคม ๒๐๑๗

เพลง “จูบ” ขับร้องโดย พิทยา บุญยรัตพันธุ์ คำร้อง-ทำนอง สุรพล โทณะวณิก บันทึกเสียงครั้งแรกปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ครูน้อย สุรพล โทณะวณิก เขียนเล่าถึงเพลงนี้ว่า คุณนิพนธ์ เสวตนันท์ ได้ขอให้ครูน้อยแต่งเพลงให้คุณพิทยาร้องบ้าง ครูน้อยวิเคราะห์ว่าคุณพิทยาว่า เป็นนักร้องที่ร้องเพลงได้ดี ใบหน้าสวยคม การที่เพลงก่อนหน้านี้ไม่น่าจะเพราะเป็นเพลงดีแต่ดีไม่ตรงเป้า ครูน้อยคิดเลยเถิดไปว่า คุณพิทยาสวยขนาดนั้น ถ้าโดนจูบเธอจะคิดอย่างไร รู้สึกอย่างไร ครูน้อยจำลองความรู้สึกของสาวถูกจูบ มาเป็นเพลง “จูบ” อันลือลั่น เพลงนี้สร้างชื่อเสียงให้กับคุณพิทยาเป็นอย่างมาก ขอขอบคุณ เสียงเพลงจาก Thai Funk

จูบ

คำร้อง/ทำนอง โดย สุรพล โทณะวณิก
เรียบเรียงฯ โดย ประสิทธิ์ พยอมยงค์

♩ = 68 ♩ = 8

จูบ คุณ คิด ว่า ไม่ สำ
จูบ มี ฤทธิ์ ส-กิด หัว

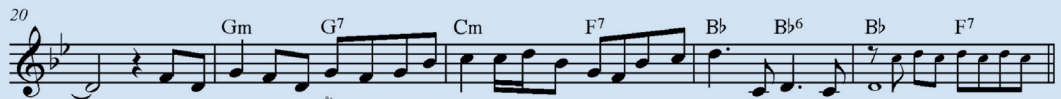
คัณ แต่ เมื่อ คุณ จูบ ฉัน ทำ - ไม่ ฉัน สิ้น ไป ถึง หัว - ใจ คุณ เป็น คน จูบ คุณ รู้ บ้าง ไหม
ใจ บัด อย่าง ไร ไม่ ไหว มัน ทำ ฉัน ให้ ไม่ สม ประ - ดี ทำ-ไม่ คุณ ชอบ ตอบ ฉัน หน่อย จี

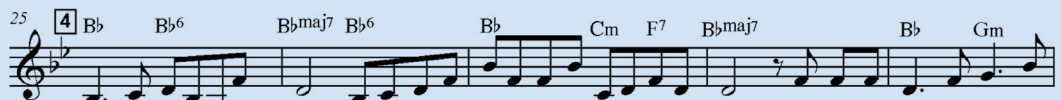
— ฉัน หนาว ฉัน ร้อนเหมือนดังเป็น ไข้ ทุก ที่ ทุก ที่ หรือ ว่า เป็น ประ-เพ-ณี่

— สำ-หรับ ผู้ - ชาย ดิน ยัง ฐั แยก แดก เพราะ รอย ใด-คราด แต่ ฝน ยัง ชัด สาด รอย หาย—

— คุณ จูบ ฉัน รอย จูบ นั้น ช่อม ดิด จน ตาย จะ ลบ รอย จูบอย่างไร ไม่ หาย อย่า ลืม อย่า เลือน

จูบ อย่า คิด ว่า ไม่ สำ - คัญ จูบ เบา เบา เท่า นั้น ยัง ทำ ฉัน สิ้น ดัง พ้า สะ-เทือน คุณ เป็น คน จูบ อย่า ลืม อย่า

เลือน รัก ไม่ จริ่ง ก็ อย่า มา เจือน หัว - ใจ ฉัน ด้วย จูบ เลย

(ร้องซ้ำที่ 3)

เลย

การจัดเครื่องดนตรี (Instrumentation) สำหรับเพลงนี้ ครูประสิทธิ์ฯ กำหนดเครื่องเป่าเพียง ๑ ชิ้น บรรเลงร่วมกับเปียโน กีตาร์ไฟฟ้า อะคูสติคเบส และกลองชุด Intro ใช้ Alto sax บรรเลงในสำเนียงที่ฝรั่งมังค่าเรียกขานกัน cozy ความหมายในภาษาไทยว่า “สบาย ๆ อบอุ่นเป็นกันเอง ไม่ซีเรียส” บางมุมมองก็ว่าเป็นเสียงแบบเซ็กซี่ว่าไปโน่น เมื่อพิจารณาความหมายโดยรวมของเนื้อร้องก็น่าเป็นไปได้ทั้ง ๒ ความหมายรวมกัน ลีลาจังหวะค่อนข้างช้า บันไดเสียงเป็น Bb major

♩ = 68 ♩ = $\frac{3}{4}$

Intro

Bb Gm Cm F7 Bb F7

(Alto sax)

1. Bb Bb6 Bbmaj7 Bb6 Bb Cm F7 Bb Bbmaj7 Dm Gm

2. Cm F7 Bb Bb6 Bb F7 Cm F7 Bb F7 Bb

3. Cm F7 Bb

ดิน ยัง รั้ว แยก แดง เพราะ รอย ไถ

Cm F7 Bb Cm F7 Bb

เขื่อน รัก ไม่ จริง ก็ อย่า มา เขื่อน น้ำ - ใจ อัน ด้าย ขุน เหย

To 2 (Alto sax Solo)
(ร้องซ้ำที่ 3)

(Ending)

Bb

เหย

หลังจากนักร้องขับร้องครบ ๔ ท่อน ดนตรีรับด้วยการเดี่ยว Alto sax ตามทำนองของท่อน ๒ ผู้ขับร้องร้องซ้ำท่อน ๓-๔ ปิดท้ายด้วยเสียงแซกตัวเดิมบรรเลงเพียง ๕ โน้ตลงจบอย่างเรียบง่าย

อยู่เพื่อกอยเธอ (https://www.youtube.com/watch?v=-n1PYM3z_Ci)

พ่วงเพชรในเกิร์ตเพลง ๑๘ มกราคม ๒๐๑๘

เพลง “อยู่เพื่อกอยเธอ” ขับร้องโดย ทนงศักดิ์ ภักดีเทวา คำร้อง-ทำนอง ไสล ไกรเลิศ บันทึกเสียงครั้งแรก โดย คุณสุเทพ วงศ์กำแหง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๖ คุณเทวัญ ธัญญาพร นักแต่งเพลงและนักจัดรายการเพลงทางช่อง เอลิมกรังทีวี ระบุว่า เพลง “อยู่เพื่อกอยเธอ” เป็นเพลงแรกที่คุณสุเทพ วงศ์กำแหง ขับร้องบันทึกเสียง นับว่า ครูไสลแต่งเพลงนี้ให้กับบริษัทประกันชีวิตเพื่อใช้เป็นเพลงโฆษณา เพลงนี้บันทึกเสียงต่อมาโดยคุณทนงศักดิ์ ภักดีเทวา โดยครูไสลปรับคำร้องของเพลงใหม่ให้ฟังลงตัวยิ่งขึ้น เพลง “อยู่เพื่อกอยเธอ” เวอร์ชันคุณทนงศักดิ์ได้รับความนิยมสูง ผู้ฟังรู้สึกเห็นใจชายหนุ่มในเพลงที่เกิดขึ้นมา รู้คู่ อยู่ด้วยความหมองหม่นตลอดมา ปรารถนาจะมีคนมาร่วมชีวิตด้วย คุณทนงศักดิ์ออกอัลบั้มได้นำฟังมากครับ ขอขอบคุณ เสียงเพลงจาก YouTube และ oldman2223

เครดิต “แม่ไม่เพลงไทย”

ครูประสิทธิ์ กำหนดลีลาเพลงเป็นแบบ Waltz อัตราจังหวะไม่ช้าไม่เร็ว กำหนดบันไดเสียง Eb major ซึ่งช่วงเสียงเหมาะสมกับผู้ขับร้อง (ทนงศักดิ์ ภักดีเทวา) จัดเครื่องดนตรีสำหรับการบันทึกเสียงเพลงนี้ประกอบด้วยกลุ่มเครื่องสาย (Strings) ร่วมกับ Rhythm section อันมีเปียโน กีตาร์ไฟฟ้า อะคูสติคเบส และกลองชุด

กลุ่มเครื่องสายบรรเลงส่วนนำขึ้นเพลงและนำเข้าสู่การขับร้องทั้ง ๔ ท่อนต่อเนื่องกัน ดนตรีรับด้วยกีตาร์ไฟฟ้าใช้แนวทำนองของท่อน ๒ ตามด้วยนักร้องขับร้องท่อนที่ ๓ ไปจบเพลง โดยกลุ่มเครื่องสายบรรเลงพร้อม Rhythm section ส่งท้ายจบ

อยู่เพื่อกอยเธอ

คำร้อง/ทำนอง โดย ไสล ไกรเลิศ เรียบเรียงฯ โดย ประสิทธิ์ พยอมยงค์

♩ = 72

(Strings)

1 Eb Cm Fm Bb7 Eb 1 Eb Cm

ไอ้ เกิด มา ไร่ กู ช่าง นำ อด

7 Eb Fm Bb7 Cm F7 Bb7 2 Eb

สู้ ชี-วิต ดู ว่าง เปลา ลอย เหมือน ดั่ง ลม ว้าว คิด ไป ใจ เศร้า ชี-วิต เรา โศก-ศลย์ หาก มี คน รัก

14 Cm Eb Cm Fm Bb7 Eb

ใคร่ โลก คง แจ่มใส พา หัว-ใจ ขึ้น บาน ชี - วิต อาจ ยืน นาน ส้า-ราญ คง มัน

20 3 Eb Cm Eb Fm Bb7

อยู่ ด้วย ความ หมองหม่น ขาด คน เสน่ - หา ชี-วิต พา ไหว หวัน ยาม หนาว นอน ใจ

26 Cm F7 Bb7 4 Eb Cm Eb

ต้น แม่ คุณ ใจ มัน มา รัก กัน เกิด หนา อย่า มี มาร ขวาง กัน สร้าง ความ สุข ต้น เรา รัก กัน พึ่ง

32 Cm Fm Bb7 1. Eb Bb7

พา ครอง รัก ร่วม อุ - รา วิ-วาท์ พา ขึ้น

37 2. Eb Fm Bb7 Eb

ขึ้น

เที่ยวรับ Guitar solo
ร้องที่ท่อน 3

ตัวอย่างเปรียบเทียบต้นฉบับขับร้องโดย สุเทพ วงศ์กำแหง และต้นฉบับขับร้องโดย ทนงศักดิ์ ภักดีเทวา
ที่แตกต่างกันคือ บันไดเสียง สังเกตว่าแนวทำนอง/คำร้องมีการปรับบ้างเล็กน้อย

ขับร้องโดย สุเทพ บันไดเสียง F major

โอ้ เกิด มา ไร คู่ ช่าง น่า อด - สู้ ซี - วิต ดู ว้าง เปล่า

ลอย เหมือน ตั้ง ลม ว่าว คิด ไป ใจ เศร้า ซี - วิต เรา แปร - ผัน

ขับร้องโดย ทนงศักดิ์ บันไดเสียง Eb major

โอ้ เกิด มา ไร คู่ ช่าง น่า อด - สู้ ซี - วิต ดู ว้าง เปล่า

ลอย เหมือน ตั้ง ลม ว่าว คิด ไป ใจ เศร้า ซี - วิต เรา โศก - ศัลย์

ผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของ “ประสิทธิ์ พยอมยงค์” ที่ผู้เขียนนำมาเล่าสู่กันฟังยังมีอีก ๗ เพลง คอยติดตามอ่าน ขอขอบคุณมากครับ

ETHNOMUSICOLOGY

ขบวนแห่ครัวทานข้ามขัว (สะพาน)
(ภาพถ่ายโดย ทศพร ทองคำ)

ชวนสำรวจกิจกรรมทางวัฒนธรรม
ดนตรี และอื่นๆ
ในงานปอยหลวง การแห่ครัวทาน
งานฉลองกฐี ครุบาเจ้าอภิชัยชาวปี
ณ วัดพระธาตุหัวขัว อำเภอกู่หัวช้าง
จังหวัดลำพูน

เรื่อง:
จิตร์ ทาวี [Jit Gavee]
อาจารย์ประจำหลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ครูบาศรีวิชัย (บนกลาง) และพระลูกศิษย์หนึ่งในนั้นคือครูบาภิชัยขาวปี (ซ้ายบน)
(ที่มา: เพจ Facebook: หมายเหตุหิริญไชย)

คำว่า ปอย หากไม่นับความหมายที่แปลว่า กลุ่มก้อนหรือกระจุกเล็ก ๆ แต่แปลในฐานะของคำศัพท์ภาษาถิ่นพายัพ จะแปลความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ว่า ปอย (ถิ่น-พายัพ) น. งานพิธีต่าง ๆ, ถ้างานใหญ่ เช่น ประเพณีฉลองการสร้างถาวรวัตถุของวัด เรียกว่า ปอยหลวง, ถ้างานเล็ก เช่น งานบวช เรียกว่า ปอยน้อย

ส่วนความหมายของ ปอย ในสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ ซึ่งเขียนว่า พอย ได้ให้ความหมายว่า พอย (อ่าน “ปอย”) สันนิษฐาน

ว่าคำนี้มาจากภาษาพม่าว่า “ปะแะ” อันเป็นคำที่เลื่อนมาจากภาษาบาลีว่า “ปเวณี” คือประเพณี เพราะคำนี้ในภาษาล้านนาแปลว่า ห่างไกลออกไปหรือห่างจากชุมชน แต่คำว่า พอย ซึ่งเป็นคำยืม คำนี้ในภาษาล้านนาหมายถึงการจัดงานในวาระเฉลิมฉลองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมักจะมีการละเล่นต่าง ๆ มีของสวย ๆ งาม ๆ มาวางขาย มีอาหารอร่อย และมีผู้มาร่วมงานจำนวนมาก (มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์, ๒๕๔๒)

เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา พื้นที่ของอำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ได้มีการจัดปอยหลวงครั้งใหญ่ เป็นงานทางวัฒนธรรมซึ่งไม่ได้จัดขึ้นบ่อยครั้ง ถือเป็นกิจกรรมที่รวบรวมภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผนวกกับแรงศรัทธาทางศาสนา เกิดเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่ยิ่งใหญ่ครั้งหนึ่ง จัดขึ้นโดยกลุ่มประชาชน งานดังกล่าวคือการแห่ครัวทาน งานฉลองกุฏิ ครูบาเจ้าอภิชัยขาวปี ที่วัดพระธาตุหัวขัวด้วยพลังศรัทธาที่ประชาชนในพื้นที่ร่วมมือกัน นับว่าเป็นการสร้างปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่น่ามาดูมาชมครั้งหนึ่ง

ในข้อเขียนชิ้นนี้จะพาไปสำรวจกิจกรรมทางวัฒนธรรมนี้ที่มีความสำคัญ อันประกอบสร้างด้วยความร่ำรวยทางวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมทางดนตรี วิถีชีวิต และพลังศรัทธาที่เชื่อว่าไม่สามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปบ่อยครั้งอย่างแน่นอน

ทุ่งหัวช้าง ครูบา ครีวากาน และต้นครีวากาน

อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน จะเป็นชื่อที่ไม่คุ้นหูของหลาย ๆ ท่าน แต่อย่างไรก็ตามพื้นที่ดังกล่าวก็นับว่ามีความน่าสนใจทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ที่สืบสานกันมาเป็นเวลายาวนาน ชาวบ้านส่วนใหญ่ในพื้นที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ส่วนใหญ่ดำรงชีพด้วยการรับจ้าง เกษตรกร นอกเหนือจากนั้นยังประกอบอาชีพค้าขาย และรับราชการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

จุดประสงค์ของการจัดงานปอยหลวงในอำเภอทุ่งหัวช้างครั้งนี้ ถือเป็นงานทำบุญเพื่อฉลองกุฏิครูบาเจ้าอภิชัยขาวปี ครูบาล้านนาผู้ได้รับความเคารพนับถือในพื้นที่ ผู้เป็นลูกศิษย์ของครูบาศรีวิชัย พระสงฆ์

วัดพระธาตุหัวขัว จุดศูนย์กลางของกิจกรรมครั้งนี้ (ที่มา: ทศพร ทองคำ)

ครุบารูปสำคัญอีกรูปแห่งล้านนา โดยพื้นที่พิธีหลักตั้งอยู่ที่วัดพระธาตุหัวขัว อำเภอทุ่งหัวช้าง ซึ่งเป็นหนึ่งในวัดที่ทั้งครุบาศรีวิชัยและครุบาอภิชัยขาวปี ได้มีส่วนในการสร้างเจดีย์พระธาตุและวิหารแก่วัดแห่งนี้

โดยเฉพาะครุบาอภิชัยขาวปี ซึ่งในกิจกรรมครั้งนี้ถือเป็นการฉลองกุฏิของท่าน แม้ว่าท่านจะมรณภาพมาเป็นเวลายาวนานแล้ว แต่การจัดงานครั้งนี้ก็ถือเป็นการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความนับถือบูชาในตัวท่านจากประชาชนในพื้นที่ ประวัติโดยสังเขปของครุบาอภิชัยขาวปี อ้างจากงานของสามเณรธิตัท แจ้ใจ ได้กล่าวว่า ครุบาอภิชัยขาวปี เกิดที่บ้านแม่เทย อำเภอสีจันทน์ลำพูน ได้เข้ารับการบรรพชา

เป็นสามเณรด้วยวัย ๑๖ ปี มีครุบาศรีวิชัยเป็นพระอุปัชฌาย์ เมื่อเจริญวัยได้ ๒๒ ปี จึงได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ ในพระพุทธศาสนา ครุบาอภิชัยขาวปีได้จาริกไปยังสถานที่ต่าง ๆ เพื่อสร้างศาสนสถานรวมไปถึงสิ่งสาธารณประโยชน์ ลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของครุบาอภิชัยขาวปี ที่เห็นได้ชัดคือการเป็นนิกอุนรักษนิยมยึดถือปฏิบัติพุทธจารีตดั้งเดิม และมีความเป็นนักเผยแผ่ ประกอบกับการที่ท่านได้รับการสืบทอดวัตรปฏิบัติมาจากครุบาศรีวิชัย จึงทำให้ชนชาติพันธุ์ในล้านนามีความศรัทธาในตัวท่าน (ธิตัท แจ้ใจ, ๒๕๖๐)

ในฐานะที่ครุบาอภิชัยขาวปีเป็นหนึ่งในผู้ที่เข้ามาฟื้นฟูพุทธศาสนาในรูปแบบต่าง ๆ ในอำเภอทุ่งหัวช้างแห่งนี้

จึงไม่ใช่เรื่องแปลกอะไรที่ชาวบ้านในพื้นที่จะให้ความเคารพนับถือและศรัทธาอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามจากการสอบถามชาวบ้านในพื้นที่ทำให้ทราบว่ากิจกรรมดังกล่าวไม่ได้เป็นกิจกรรมที่จัดต่อเนื่องทุกปี โดยครั้งล่าสุดที่มีการจัดนับย้อนไปไกลกว่าสิบปี ทั้งนี้ทั้งนั้นการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ก็เป็นปัจจัยส่วนหนึ่ง ในอีกส่วนหนึ่งนั้นด้วยเพราะกิจกรรมดังกล่าวถือเป็นกิจกรรมใหญ่ที่ต้องอาศัยการร่วมมือร่วมใจกันในหลายหมู่บ้านของพื้นที่ มีการใช้ทุนทรัพย์และกำลังแรงค่อนข้างมากในการจัดกระบวนการทานสำหรับใช้ในกิจกรรม ดังนั้น เมื่อไม่ได้เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี การ

ต้นครัวทานเล็กใหญ่รูปแบบต่าง ๆ
(ที่มา: จิตร กาวี)

จัดกิจกรรมเหล่านี้ขึ้นมาครั้งหนึ่ง จึงหมายถึงการร่วมมือร่วมแรงและร่วมใจกันครั้งใหญ่เป็นปรากฏการณ์ และเกิดภาพชวนชื่นใจไม่น้อยต่อแรงพลังศรัทธาที่ปรากฏ

เมื่อกล่าวถึง ครัวทาน หรือ ครัวทาน ความหมายคือเครื่องไทยทานที่ใช้ถวายแด่พระสงฆ์ ในสารานุกรมวัฒนธรรมภาคเหนือ ได้ระบุว่า ครัวทาน คือเครื่องไทยทาน หรือสิ่งของถวายพระ เนื่องในงานประเพณีพอยหลวง ซึ่งเป็นงานฉลองถาวรวัตถุของวัดหรือสิ่งก่อสร้างสาธารณประโยชน์ที่ชาวบ้านช่วยกันสร้างขึ้น อาทิ โบสถ์ วิหาร โรงเรียน และหอประชุม เป็นต้น ถิ่นว่างานพอยหลวงเป็นงานใหญ่งานหนึ่งของชาวล้านนา จึงต้องมีการเตรียมการ

ล่วงหน้าเป็นอย่างดี ทั้งนี้มีการจัดแบ่งประเภทครัวทานที่จะถูกนำไปถวายแด่พระสงฆ์หรือวัดเป็น ๒ ประเภท คือ ครัวทานหัวบ้าน และครัวทานหัววัด ความหมายตรงตัวนั้นก็คือ ครัวทานที่จัดทำโดยชาวบ้านเพื่อถวายวัด และครัวทานที่จัดทำโดยวัดเพื่อถวายวัดในกลุ่มหรือที่มีความสัมพันธ์กัน นั่นเอง ในการนี้ประเภทของครัวทานที่จัดทำในกิจกรรมครั้งนี้ ส่วนมากจะอยู่ในฝั่งของครัวทานหัวบ้าน เมื่อเตรียมเครื่องไทยทานแล้ว ก็จะบรรจุตกแต่งลงบนต้นครัวทาน (มณี พยอมยงค์, ๒๕๕๒)

ต้นครัวทาน ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งไฮไลต์สำคัญของกิจกรรมครั้งนี้ เป็นแกนนำสิ่งของต่าง ๆ ที่นำมารวบรวมกันและตกแต่งให้สวยงามเพื่อถวาย

เป็นเครื่องไทยทาน โดยส่วนมากจะนำมาตกแต่งบนของอ้อย หรือแคร่หรือกระบะคานหาม มีการประดับประดาด้วยกระดาษสีหรือวัสดุอื่น ๆ พร้อมทั้งเสริมความแข็งแรงด้วยวัสดุต่าง ๆ เช่น ไม้ไผ่ โดยต้นครัวทานมีชื่อเรียกตามวัสดุหลักที่นำมาใช้เป็นเครื่องปัจจัยไทยทาน เช่น ต้นโคมเป็นชุดเครื่องไทยทานที่มีดวงโคมเป็นหลัก, ต้นดอก คือต้นครัวทานที่เน้นประดับด้วยดอกไม้ประดิษฐ์ เช่น การใช้กระดาษเอามาตัดเป็นกลีบดอกไม้, ต้นถั่วต้นช้อน เป็นต้น ครัวทานที่มีถั่วช้อนขามหรือวัสดุเครื่องครัวอื่นเป็นปัจจัยหลัก เป็นต้น (ยุพิน อินลาด และ อุดม รุ่งเรืองศรี, ๒๕๕๒) โดยต้นครัวทานในงานพอยหลวงครั้งนี้ จากการสอบถามชาวบ้านในพื้นที่จะเรียกต้นครัวทาน ซึ่งมีหลายชนิดในงานครั้งนี้ ได้แก่ ต้นเงิน ต้นปีเกิด ต้นปราสาท ต้นปะล้าหลวง

ก่อนที่การแห่ครัวทานจะเริ่มต้นแต่ละหมู่บ้านจะร่วมมือร่วมใจกันจัดสร้างต้นครัวทานเพื่อเป็นเครื่องพิธีในการแห่ครัวทานเข้าสู่วัด ซึ่งต้นครัวทานในแต่ละหมู่บ้านก็จะมีควมสร้างสรรค์ ความสวยงาม วิจิตร แตกต่างกันไป เมื่อต้นครัวทานถูกจัดทำขึ้นมาจึงจะถูกนำมาเข้าสู่กระบวนการสำหรับการเตรียมการเดินทางต่อไป

การตั้งขบวนของครัวทานจากแต่ละหมู่บ้าน จัดตั้งในพื้นที่โล่งกว้างไม่ห่างจากวัดในงานพิธีเท่าใดนัก ในที่นี้คือวัดพระธาตุหัวขัว เนื่องจากขบวนครัวทานมีขนาดใหญ่โต จำเป็นต้องอาศัยพื้นที่ในการจัดสรรกระบวนการที่มีความต่อเนื่องงดงาม เมื่อถึงฤกษ์งามยามดีในการแห่ครัวทาน ขบวนครัวทานจากหมู่บ้านต่าง ๆ ก็จะตั้งขบวนให้พร้อมแก่การเดินทางเข้าสู่วัดพระธาตุหัวขัว เพื่อถวายเครื่อง

ต้นครีวทานเล็กใหญ่รูปแบบต่าง ๆ (ที่มา: จิตร กาวี)

ไทยทานทั้งหมดเหล่านี้ และเมื่อขบวนเริ่มออกเดิน เสียงดนตรีจึงเริ่มประโคมดังขึ้น

เสียง และวัฒนธรรม

แม้ว่าชาวบ้านส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ปกาเกอญอ แต่อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมหลายประการก็มีการผสมผสานอัตลักษณ์ส่วนตนและอัตลักษณ์ล้านนาได้อย่างดี เสียงดนตรีที่เกิดขึ้นในงาน นับเป็นเสียงที่มีความพิเศษ แม้ว่ากลุ่มบรรดาเครื่องดนตรีหลาย ๆ ชิ้นจะเป็นกลุ่มเครื่องดนตรีที่มีความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมดนตรีล้านนา

เสียง ที่เกิดขึ้นเพื่อประกอบใน

พิธีการ พิธีกรรม ความรื่นเริง เป็นเสียงที่ตั้งไม่หยุดตั้งแต่ก้าวเท้ามาถึลานพิธี จะมีหยุดเพียงช่วงสั้น ๆ ในการจัดเตรียมขบวนแห่ เครื่องดนตรีกลางของหมู่บ้าน จำพวกฆ้อง กลอง ลูกเอามาตีประโคมให้จังหวะการเดินแห่มีความคึกคัก มีเครื่องเป่าจำพวกแฉวงหรือเขาควายเป็นสร้างสีสันบ้าง เราได้เห็นมโหรีทีกหรือกลองกบเครื่องดีโละหัตถกรรมร่วมภูมิภาคอุษาคเนย์ มาใช้ในพิธีกรรมนี้ด้วย ซึ่งเห็นได้ไม่บ่อยในการแห่ครีวทาน โดยทั่วไป โดยจะขอยกตัวอย่างเสียงดนตรีพิธีการ พิธีกรรม และความรื่นเริง มาดังนี้

กลองมองเซิง หรือวงกลองมอง

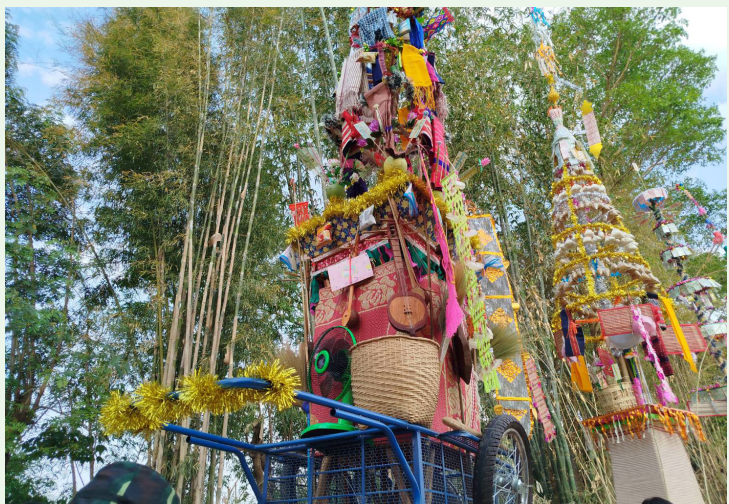
เซิง ถือเป็นวงดนตรีที่มักพบเห็นบ่อยครั้งในกระบวนแห่ของล้านนามาเป็นเวลายาวนาน วงกลองมองเซิงประกอบไปด้วยเครื่องดนตรีหลักสามชนิด ได้แก่ กลองมองเซิง ฉาบ และฆ้องราว โดยกลองมองเซิงมีลักษณะเป็นกลองที่ซึงด้วยหนังทั้งสองหน้า รูปร่างของกลองมีความคล้ายคลึงตะโพนมอญ บรรเลงโดยใช้สายห้อยคอและมือตี ทำให้สามารถบรรเลงแบบเคลื่อนที่ได้ ฝ่ายสารสนเทศล้านนาและภาคเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับชื่อของกลองที่คล่องจองไปยังชื่อของวงดนตรีว่า “มองเซิง” เป็นภาษาไทยใหญ่ โดยที่คำว่า “มอง” แปลว่า “ฆ้อง” ส่วน “เซิง” แปลว่า “ชุด” กลองมองเซิงจึงหมายถึงกลองที่ใช้ฆ้องเป็นชุด เพราะวงกลองมองเซิงเน้นเสียงฆ้องเป็นหลัก (ฝ่ายสารสนเทศล้านนาและภาคเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๖๘) ในส่วนของฉาบนั้นจะใช้ตีประกอบลือกับจังหวะของกลองมองเซิงและฆ้องราว โดยเฉพาะฆ้องราวที่นับเป็นจังหวะหลักและมีเสียงเป็นเอกลักษณ์ ด้วยเพราะเป็นการใช้ฆ้องหลายใบประกอบกลไกแกนโยกทำให้เวลาโยกแกนหนึ่งครั้ง ฆ้องทุกใบที่ถูกเรียงเป็นราวจะถูกตีพร้อมกันสามารถตีได้ในคนเดียว เกิดเป็นเสียงที่ไพเราะน่าฟัง บางครั้งหากกลุ่มนักดนตรีไม่มีฆ้องราวก็จะใช้ฆ้องขนาดต่าง ๆ แจกจ่ายไปแต่ละคนและตีไปพร้อม ๆ กันก็ได้

กลองสังหม่อง เป็นกลองที่นิยมใช้โดยทั่วไป มีขนาดไม่ใหญ่ไม่เล็ก ใช้ประกอบจังหวะทั่วไป ลักษณะของกลองมีความคล้ายคลึงกับกลองยาวคือเป็นกลองหน้าเดียว หากแต่จะมีขนาดที่สั้นกว่า ไม่ยาวเท่ากับกลองยาว ในกระบวนแห่ครีวทาน

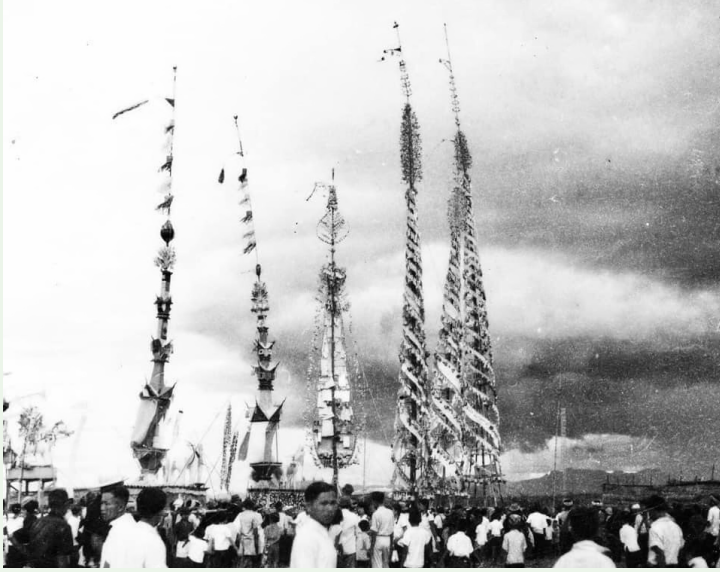
นี้ ปรากฏใช้กลองสิ่งหม้องอย่างแพร่หลาย อาจจะด้วยเพราะเป็นเครื่องดนตรีที่มีกระบวนการเล่นที่เรียบง่าย สามารถตีไปพร้อมกับขบวนแห่โดยไม่ถือเคร่งครัดหลักวิธี

กังสดาล เขาสัตว์ และกลองกบ เครื่องประโคมสามชนิดที่ยกมานี้ ถือได้ว่าเป็นอีกองค์ประกอบทางเสียงที่ส่งเสริมให้บรรยากาศมีความพิเศษมากยิ่งขึ้น แม้เราจะทราบว่ากลุ่มเครื่องดนตรีเหล่านี้เป็นเครื่องดนตรีที่อยู่คู่กับชาวอุษาคเนย์มาอย่างยาวนาน แต่กระนั้น ไม่บ่อยครั้งที่เครื่องดนตรีทั้งหมดเหล่านี้จะถูกหยิบนำมาใช้ประโคมในกิจกรรมชาวบ้านห้วงเวลาปัจจุบันนี้ ทั้งกลองกบ เขาสัตว์หรือเรียกว่าแกวอันมีเอกลักษณ์เฉพาะ หรือเสียงกังสดาลหรือเค็ง อันเป็นเสียงวัฒนธรรมร่วมในพื้นที่นี้มาช้านาน โดยเฉพาะกลองกบ หรือมีชื่อเรียกอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็น มโหระทึก กลองสัมฤทธิ์ เป็นต้น การที่ได้มีโอกาสพบเห็นการใช้มโหระทึกในขบวนแห่ต้นครุฑทวนของชาวบ้าน ทำให้รำลึกถึงสายใยของเสียงอุษาคเนย์ที่มีความเชื่อมโยงกันโดยไม่ใส่ใจในเรื่องของเขตแดนแผนที่ยุคใหม่ สุจิตต์ วงษ์เทศ ได้อธิบายถึงความสำคัญของมโหระทึกนี้ไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมฆ้อง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์เครือญาติอุษาคเนย์ โดยกล่าวว่า

เครื่องดนตรีทำด้วยโลหะชุดแรก จัดอยู่ในวัฒนธรรมฆ้อง เป็นโลหะผสมเรียกสัมฤทธิ์ ประกอบด้วยทองแดง+ดีบุก+หรือตะกั่ว ทำเลียนแบบเครื่องดนตรีวัฒนธรรมไม้อ่อนที่มีมาแต่ยุคก่อน แล้วมีแบบอื่น ๆ ด้วย เช่น ลูกกระพรวน โปง ฯลฯ ที่สำคัญคือลิ้นแคน วัฒนธรรมฆ้องเก่าสุดอายุราว ๓,๐๐๐ ปีมาแล้ว พบในยูเนียน, กวางสี (มณฑลทางใต้

ต้นครุฑทวนเล็กใหญ่รูปแบบต่าง ๆ (ที่มา: จิตร การ์วิ)

ต้นครีวทานของครุบาอภิชัยขาวปี โดยชาวปกาเกอะญอในจังหวัดลำพูน นำมาถวาย ณ วัดจามเทวี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พ.ศ. ๒๕๐๔ (ที่มา: เพจ Facebook: หมายเหตุหริภุญไชย)

ต้นครีวทาน โดยชาวปกาเกอะญอ ในงานฉลองกุฏิ ครุบาเจ้าอภิชัยขาวปี ณ วัดพระธาตุห้วยขั้ว อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ (ที่มา: ทศพร ทองคำ)

ของจีน) และดงเซิน (ในเวียดนาม) มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น กลองทอง (ไทย, ลาว), ข้องบั้ง (ลาว), กลองกบ (กะเหรี่ยง), ข้องกบ, มโหระทึก (ไทย) ฯลฯ ชื่อที่แพร่หลายในประเทศไทยคือ มโหระทึก ซึ่งหมายถึงกลองสัมฤทธิ์ มีเอวคอดคล้ายลูกน้ำเต้า เป็นคำเพี้ยนรูปและเพี้ยนเสียงจากคำอื่นในภาษาอื่น เช่นเดียวกับคำว่า มหரசพ แต่ยังไม่พบ วัฒนธรรมข้อง เป็นสัญลักษณ์ร่วมเฉพาะภูมิภาคอุษาคเนย์ มีแหล่งกำเนิดบนพื้นแผ่นดินใหญ่ เช่น จีน (ยูนนาน, กวางสี), เวียดนาม แล้วแพร่กระจายลงไปยังหมู่เกาะทะเลใต้ มีใช้ในทุกกลุ่มชาติพันธุ์สืบเนื่องถึงทุกวันนี้ (สุจิตต์ วงษ์เทศ, ๒๕๕๓)

จะเห็นได้ว่า เสียงต่าง ๆ ที่ถูกนำมาประกอบพิธีกรรมเหล่านี้ แม้จะดูมีความเรียบง่ายและไม่จำเป็นต้องตีความในเชิงสุนทรียะในเชิงลึก แต่กระนั้นเสียงต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันในสังคมมนุษย์พื้นที่อุษาคเนย์มาอย่างช้านาน เสียงที่ได้พบเห็นครั้งนี้จึงเป็นร่องรอยหนึ่งที่กล่าวได้ว่า อาจจะเป็นรากฐานทางดนตรีหนึ่งของดนตรีไทย และดนตรีล้านนา ก็มีส่วนเป็นไปได้

เมื่อขบวนครีวทานสิ้นสุด บริเวณลานวัดพระธาตุห้วยขั้ว ซึ่งเป็นพื้นที่จัดพิธีหลักแต่แรกเริ่ม กลุ่มนักดนตรีที่บรรเลงเพื่อประกอบขบวนแห่ ได้เปลี่ยนแปลงบทเพลงเป็นเพลงที่ยกระดับจังหวะให้มีความสนุกคึกคักดึงดูดให้กลุ่มชาวบ้านหญิงชายเล็กใหญ่ เข้ามาร่วมร้องรำทำเพลง เป็นที่สนุกสนานครื้นเครง เป็นบรรยากาศแห่งการเฉลิมฉลองและสร้างความผ่อนคลายของชาวบ้านได้เป็นอย่างดี

ดนตรีประโคมแห่ต้นครวทาน (ที่มา: จิตร กาวี)

วงกลองมอชิง (ที่มา: จิตร กาวี)

วงกลองมอชิง (ที่มา: จิตร กาวี)

กลองสิ่งหม้อง นำหน้าขบวนแห่ (ที่มา: จิตร์ กาวี)

กั๋งสตาลภายในงาน (ที่มา: จิตร์ กาวี)

กั๋งกาย

ท้ายที่สุดแล้ว นอกจากเสียงดนตรีที่เกิดขึ้นในพิธีกรรมไปจนถึงเสียงแห่งความสนุกสนานรื่นเริง ยังปรากฏเสียงอื่น ๆ อีกมากที่สะท้อนวิถีชีวิตของชาวบ้านในพื้นที่เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็น **เสียงตะโกนแห่งศรัทธา**ของชาวบ้าน ที่ออกแรงกายใจยกขบวนครั้วทานขนาดมหิมาน้ำหนักมหาศาลเดินเท้าพุ่งตรงเข้าสู่วัด **เสียงพระสวด** ที่แม้ไม่ใช่เสียงดังที่จะกลบเกลื่อนเสียงประโคมอื่น ๆ แต่ก็ถือเป็นเสียงที่ชาวบ้านให้ความเคารพและศรัทธา **เสียงหนุ่มสาว**เกี่ยวกัน ในวาระกิจกรรมประจำปี ประจำบ้าน ที่ส่งผลให้หนุ่มสาวบ้านต่าง ๆ ได้มาพบเจอกัน ร่วมเฉลิมฉลองและเกี่ยวพาราสี **เสียงผิวเสียงเมีย** ประกอบกันทั้งเสียงชื่นชม นิทาหยอกล้อ สะท้อนวิถีชาวบ้านที่น่ารัก **เสียงเด็กน้อยใหญ่**จำนวน

เขาสัตว์ หรือแกว ภายในงาน (ที่มา: จิตร กาวี)

กลองกบ หรือมโหระทึก (ที่มา: จิตร กาวี)

ร้องรำทำเพลงและสนุกสนานคึกคัก (ที่มา: จิตร ภาวี)

ร้องรำทำเพลงและสนุกสนานคึกคัก (ที่มา: จิตร กาวี)

ผู้เขียนร่วมสังเกตการณ์ในพื้นที่ของการจัดงาน

ไม่น้อย ที่เปล่งออกมาด้วยความ
ตื่นเต้น ตื่นตาตื่นใจ ต่อสิ่งต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้นภายในงาน ฯลฯ

เมื่อประกอบรวมองค์ประกอบ
ทั้งความยิ่งใหญ่อลังการของขบวน
ครุฑทวนและเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
กิจกรรมทางวัฒนธรรมดนตรีในงาน
ปอยหลวง การแห่ครุฑทวน งาน
ฉลองกฐิน ครุฑเจ้าอภิชัยขาวปี ณ

วัดพระธาตุหัวขัว อำเภอทุ่งหัวช้าง
จังหวัดลำพูน ครั้งนี้ นับได้ว่าเป็น
ประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่หา
ชมได้ยาก ทั้งยังสร้างความรู้สึทาง
สุนทรียะที่เรียบง่ายแต่พิเศษ เป็น
ที่น่าสนใจว่า ในการจัดงานครั้งต่อ
ไป เราจะเห็นปรากฏการณ์ความ
เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด? พลัง
ศรัทธาเหล่านี้จะลดทอนลงไปหรือ

ไม่? เสียงที่ได้ยิน ภาพที่ได้เห็น จะ
ยังคงได้รับการสืบทอดหรือไม่? หรือ
วัฒนธรรมภายใต้ความศรัทธาเหล่านี้
นี้จะเดินทางต่อไปอย่างไร? คงต้อง
ใช้เวลาเฝ้าดูกันต่อไป หากท่านผู้อ่าน
ทุกท่านมีโอกาส ขอเชิญร่วมเป็น
ผู้สังเกตการณ์ด้วยกันครับ

เอกสารอ้างอิง

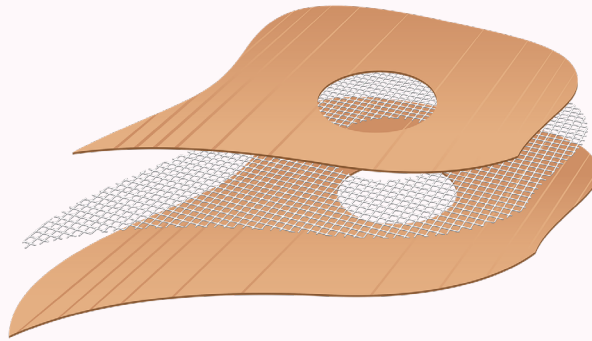
- ธีทัต แจ้ใจ. (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๐). การเผยแพร่พระพุทธศาสนาของครูบาภิชัย ขาวปี. *วารสารปณิธาน*, หน้า ๓๑๕-๓๔๙.
- ฝ่ายสารสนเทศล้านนาและภาคเหนือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (๑ เมษายน ๒๕๖๘). *วงกลองมอญเซียง*. เข้าถึงได้จาก ฟอนล้านนา: <https://lannainfo.library.cmu.ac.th/lannadancing/article/29>.
- มณี พยอมยงค์. (๒๕๔๒). ครั้วทาน. ใน *มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาศิษฐ์, สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ เล่ม ๒ (ชน - ค่ายโสมบัณฑิตย์)* (หน้า ๙๐๕). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาศิษฐ์.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาศิษฐ์. (๒๕๔๒). พอย. ใน *มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาศิษฐ์, สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ เล่ม ๙ (พระธาตุขุยบู, วัด - ไฟไหม้, หวาน)* (หน้า ๔๖๑๐). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาศิษฐ์.
- ยุพิน อินลาด, และ อุดม รุ่งเรืองศรี. (๒๕๔๒). ต้นครั้วทาน. ใน *มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาศิษฐ์, สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ เล่ม ๕ (ดอยหลวง, อุทยานแห่งชาติ - ทองดี โพธิ์ยอง, นาง)* (หน้า ๒๒๙๒-๒๒๙๔). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาศิษฐ์.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. (๒๕๕๓). *ดนตรีไทย มาจากไหน?* วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม: สุจิตต์ วงษ์เทศ.

“Double Top”

การสร้างกีตาร์แบบไม้หน้าสองชั้น ที่พลิกโฉมการสร้างกีตาร์คลาสสิก ในโลกปัจจุบัน

เรื่อง:

ชินวัฒน์ เต็มคำขวัญ (Chinnawat Themkumkwun)
ศิลปินกีตาร์คลาสสิกชาวไทยระดับโลก
ศิษย์เก่าวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาพจำลองกีตาร์โครงสร้างแบบไม้หน้าสองชั้น

ในตอนที่ผ่าน ๆ มา ผู้เขียน ได้มีโอกาสเขียนเกี่ยวกับ Antonio de Torres บิดาแห่งช่างทำกีตาร์ คลาสสิกสมัยใหม่ที่ริเริ่มการใช้ โครงสร้างการทำกีตาร์แบบใบพัด (Fan Bracing) หรือในชื่อการทำ กีตาร์คลาสสิกโครงสร้างแบบสเปน ดั้งเดิม (Spanish Traditional Bracing) แต่ ณ ปัจจุบัน ณ ตอนนี ้วันนี้ ปีนี้ เวลานี้ หากพูดถึงกีตาร์ คลาสสิกโครงสร้างแบบสมัยใหม่แล้ว (Modern Construction) แน่ช้ นว่ากีตาร์ของ Torres จะกลายเป็น กีตาร์แบบสมัยเก่าทันที เนื่องจากใน

ปัจจุบันเกิดนวัตกรรมการสร้างกีตาร์ รูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “การทำแบบ ไม้หน้าสองชั้นประกบกัน” หรือแบบ ดับเบิลท็อป (Double Top) ในขณะ เดียวกัน ทางฝั่งช่างทำกีตาร์คลาสสิก ในทวีปออสเตรเลียอย่าง Greg Smallman ก็ได้มีการคิดค้นโครงสร้าง แบบตาราง (Lattice) ด้วยแนวคิด ที่ต่างกันโดยสิ้นเชิง ทั้งสองแบบวิธี การทำถือว่ เป็นกีตาร์สมัยใหม่ทั้งคู่ แต่ในตอนนี ้ผู้เขียนจะเจาะจงลักษณะ การทำแบบไม้หน้าสองชั้นของทางฝั่ง ทวีปยุโรปเป็นพิเศษเพื่อให้ได้เนื้อหา ที่ละเอียดเจาะลึก

กีตาร์โครงสร้างแบบไม้หน้าสอง ชั้นประกบกันนั้นเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก โดยแนวคิดช่างทำกีตาร์คลาสสิกจาก เยอรมนีสองท่าน ได้แก่ Matthias Dammann และ Gernot Wagner โดยยังคงเป็นที่ถกเถียงกันว่าใคร เป็นคนเริ่มสร้างกีตาร์ในลักษณะนี้ ก่อนกันแน่เพราะไม่มีการบันทึกไว้ ในประวัติศาสตร์ แต่ผู้เขียนเคยได้ มีโอกาสพูดคุยพบปะกับช่างทั้งสอง ท่าน ทั้งคู่แบ่งปันความคิดในลักษณะ คล้ายคลึงกันว่า “เราต้องลดน้ำหนัก ของไม้หน้าลง โดยที่กีตาร์ยังคงแข็งแรงอยู่ได้” ทั้งสองเชื่อว่า ยิ่งน้ำหนัก

ด้านในของกีตาร์ Greg Smallman แบบ Lattice Bracing

Gernot Wagner และ Matthias Dammann กำลังเลือกไม้ที่ประเทศสเปน

ของไม้หน้าเบาจนมากเกินไป ก็จะ
สามารถทำให้ไม้สั่นสะเทือนได้มาก
ขึ้นเท่านั้น ซึ่งกีตาร์แบบไม้หน้าชั้น
เดียว (Single Top) มีข้อจำกัดที่
ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากหากช่าง
ปรับแต่งไม้หน้าบางเกินไปโดยที่ไม่มี
วัสดุคั่นกลางเสริม กีตาร์จะเกิดการ
บวมสลายขณะประกอบเนื่องจากไม่
สามารถรับแรงตึงของสายในลอนได้
มากพอ ถึงประกอบขึ้นมาได้ก็ไม
สามารถคงอยู่ได้นานเนื่องจากไม่มี
ข้อจำกัดในเรื่องของความยืดหยุ่น
และความแข็งแรงนั่นเอง

Gernot Wagner กล่าวว่า อัน
ที่จริงแล้วเราควรจะเรียกโครงสร้าง
แบบนี้ในชื่อ Sandwich Top หรือ
Composite Top มากกว่า เพราะจริง ๆ
แล้วการทำกีตาร์แบบนี้ เปรียบ
เสมือนการนำขนมปังสองแผ่นบาง ๆ
มาประกบกัน คั่นกลางด้วยแสมและ
ชีส (แสมคือวัสดุคั่นกลาง ส่วนชีส
คือกาว) สุดท้ายแล้วไม้หน้าทั้งสอง
แผ่นก็จะรวมกันเป็นแผ่นเดียวอยู่ดี
เพียงแต่ในภายหลังคนต่างเรียก
มันว่า Double Top กันจนติดปาก
เคยชิน (ในภาษาเยอรมันถูกเรียก
ว่า Doppeldecke) ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ
แล้วไม้ทั้งสองแผ่นถูกผสมรวมร่าง
กลายเป็นแผ่นเดียวก่อนที่จะทำการ
ประกอบเสียด้วยซ้ำ

ในปัจจุบันได้มีการเลือกใช้วัสดุ
คั่นกลางบนกีตาร์ลักษณะนี้หลัก ๆ
สามประเภท ดังต่อไปนี้

๑. Nomex Core

โนเมกซ์ เป็นวัสดุชนิดแรกที่ถูก
นำมาใช้ในการสร้างกีตาร์ประเภทนี้
เนื่องจากมีน้ำหนักที่เบา ยืดหยุ่นและ
มีความแข็งแรง กีตาร์แบบ Nomex
Double Top มักให้เสียงที่ทึบหนาวล
นุ่มอุ่น ตอบสนองไวและดังกระหึ่ม
ข้อเสียของกีตาร์ที่สร้างในลักษณะนี้

Gernot Wagner ช่างทำกีตาร์คลาสสิกชาวเยอรมัน หนึ่งในผู้พัฒนากีตาร์แบบ Double Top

คือมักให้ทางเสียงที่สั้นกุด (Short Sustain) นักกีตาร์คลาสสิกที่ไม่ชอบทางเสียงสั้นกุด ควรหลีกเลี่ยงกีตาร์แบบ Nomex Double Top นอกเสียจากว่าจะมีช่างทำที่สามารถหาวิธีทำให้กีตาร์ที่มีไส้กลางแบบนี้มีทางเสียงที่ยาวได้ ซึ่งในปัจจุบันช่างทำกีตาร์ล้วนพยายามอย่างสุดความสามารถในการพัฒนาโครงสร้างกีตาร์แบบนี้ให้มีคุณภาพเสียงที่ดียิ่งขึ้นเพื่อตอบสนองต่อนักเล่นกีตาร์คลาสสิกทุกคน

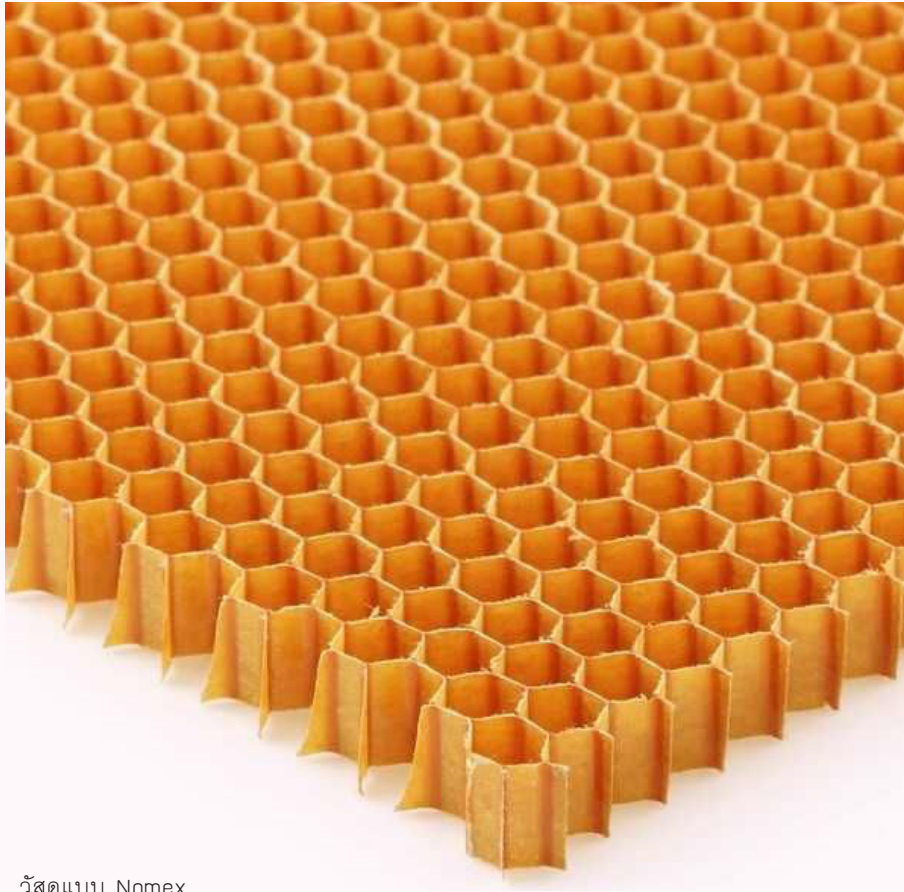
๒. Balsa Core

การใช้ไม้บาลซ่านั้นได้รับการพัฒนาโดย Antonius Müller หนึ่งในช่างทำกีตาร์คลาสสิกชาวเยอรมัน โดยการนำไม้ Balsa ที่มีน้ำหนักเบามาตัดด้วยเครื่องจักร CNC

Machine (ย่อมาจาก Computer Numerical Control) ทำเป็นไส้ในก่อนที่จะประกอบไม้สองแผ่นเข้าด้วยกัน ข้อดีของ Balsa Double Top คือน้ำเสียงจะมีความเป็นธรรมชาติ เพราะเป็นเสียงจากไม้ ๑๐๐% โดยไม่มีวัสดุสังเคราะห์ สำหรับข้อเสียคือเรื่องของความหนาของเสียงและความดังอาจจะไม่เท่ากับพวก Nomex Double Top ยกเว้นแต่ช่างที่เก่ง ๆ มีฝีมือก็จะสามารถเนรมิตเสียงให้ดีมีคุณภาพและดังได้ไม่แพ้กัน ไม้บาลซาถือว่าเป็นไม้ที่มีน้ำหนักเบาและเปราะบางที่สุดชนิดหนึ่งในการทำกีตาร์ (แค่ชุดด้วยเล็บก็เป็นรอยยุบได้) จึงมีคุณสมบัติที่ดีและถูกคัดเลือกมาใช้ในการลดน้ำหนักของไม้หน้ากีตาร์โดยเฉพาะ

๓. Rohacell Core

โรฮาเซลเป็นโฟมรูปแบบหนึ่ง ที่เชื่อกันว่าคิดค้นริเริ่มโดย Jim Redgate ช่างทำกีตาร์ชาวออสเตรเลีย ในภายหลังได้ถูกนำมาใช้โดยช่างทำกีตาร์ท่านอื่น ๆ ยกตัวอย่างเช่น Martin Blackwell ช่างทำกีตาร์คลาสสิกชาวแคนาดา หรือช่างสายเยอรมันบางท่านก็เริ่มให้ความสนใจกับวัสดุนี้มากขึ้น ข้อดีของโรฮาเซลคือน้ำหนักเบามาก เบาเหมือนโฟมบาง ๆ ที่ไร้น้ำหนัก กีตาร์สามารถสั่นสะเทือนได้ดี แต่ก็แลกมากับพื้นผิวการติดกาวที่กว้างขึ้น ทำให้ต้องใช้กาวปริมาณเยอะ และเมื่อใช้กาวเยอะ ปัญหาที่ตามมาคือตัวกาวนั้นมีน้ำหนักที่มากพอสมควร ทำให้ไปลดการสั่นสะเทือนของไม้ลง จึงทำให้กีตาร์ประเภทนี้อาจ

วัสดุแบบ Nomex

วัสดุแบบ Balsa

วัสดุแบบ Rohacell

Matthias Dammann ช่างทำกีตาร์คลาสสิกชาวเยอรมัน หนึ่งในผู้พัฒนากีตาร์แบบ Double Top

ไม่ส่งพลังเสียงมากพอเหมือนกับ
วัสดุข้างต้น ปัจจุบันโรซาเซลยังคง
ได้รับความนิยมน้อยกว่าสองวัสดุที่
ได้กล่าวมาแล้ว เรียกได้ว่ากำลังอยู่
ในช่วงค้นคว้าพัฒนา ในอนาคตอาจ
เป็นวัสดุที่ได้รับความนิยมและถูกนำ
มาทดแทนก็เป็นได้

๔. วัสดุอื่น ๆ

ปัจจุบันยังคงเป็นความลับและ
ช่างทำกีตาร์หลาย ๆ ท่านก็ยังคง
สรรหาวัตถุดิบแปลกใหม่มาสอด
ใส่เป็นไส้กลาง ไม่ว่าจะเป็นการใช้
ไม้ชนิดอื่น ๆ หรือวัสดุสังเคราะห์
ประเภทอื่น ๆ ที่มีน้ำหนักเบา
มากพอ ไม่มีใครสามารถรู้ได้เนื่องจากการ
ล้วงความลับในส่วนนี้มีความจำเป็น
ที่จะต้อง “ฝ่าพิสุจน์” ต้องมีกีตาร์ที่
ยอมสละชีพ บ้างก็ถูกส่องด้วยไฟ
สว่ดพิเศษ แต่ก็ยังไม่ชัดเจนมาก
พอที่จะทำให้เราเห็นภายในว่าเป็น
วัสดุอะไร ต้องมาดูกันว่าในอนาคต
โลกของการทำกีตาร์แบบ Double

Top จะเป็นอย่างไรต่อไป หรืออาจจะ
มีการพัฒนาโครงสร้างใหม่ ๆ ขึ้นมา
ที่นอกเหนือจากการทำกีตาร์แบบนี้
หรืออาจมีการใช้วัสดุทดแทนอื่น ๆ
เรียกได้ว่ายุคนี้คือยุคปฏิวัติของการ
สร้างกีตาร์คลาสสิกสมัยใหม่ก็เป็นได้

ปัจจุบันกีตาร์แบบ Double
Top ได้รับความนิยมมากขึ้นในหมู่
นักกีตาร์คลาสสิกสายประกวดและ
ศิลปินที่แสดงคอนเสิร์ตในสถานที่
ที่กว้างขวาง เนื่องจากกีตาร์คลาสสิก
นั้นมีวัฒนธรรมการบรรเลงแบบไม่ใช้
เครื่องขยายเสียง เพราะความเป็น
คลาสสิกที่ต้องการได้ยินเสียงที่มาจาก
แหล่งกำเนิดโดยธรรมชาติอย่างแท้จริง
การเล่นในหอแสดงดนตรีขนาดใหญ่
ในปัจจุบันจึงเป็นความท้าทายของ
นักเล่นกีตาร์คลาสสิก เครื่องดนตรี
จึงเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุน
นักกีตาร์เหล่านี้ให้สามารถส่งเสียง
ไปถึงผู้ฟังตั้งแต่แถวหน้าจนถึงแถว
หลังสุด ในส่วนของการประกวดนั้น

แน่นอนว่าไม่มีตำราเล่มไหนระบุไว้
แต่เราจะเห็นได้ว่านักกีตาร์คลาสสิก
รุ่นเยาว์ที่ได้รางวัลจากการประกวด
ส่วนใหญ่มักใช้กีตาร์แบบโครงสร้าง
สมัยใหม่ทั้งสิ้น ยังคงเป็นข้อถกเถียง
ในวงการการแข่งขันในปัจจุบันรวม
ถึงมีการตั้งคำถามขึ้นมามากมาย
ว่า “เครื่องดนตรีนั้นมีผลต่อการ
เล่นหรือไม่?” แน่นอนว่าความคิด
เห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านก็จะ
แตกต่างกันออกไปตามรสนิยมและ
ประสบการณ์ที่เคยผ่านมา ในตอน
ต่อไปผู้เขียนจะมานำเสนอบทความ
เกี่ยวกับวรรณกรรมกีตาร์คลาสสิกใน
รูปแบบใด โปรดติดตาม...

บทบาทของ TikTok

ที่มีต่อการโปรโมตศิลปิน และเพลงในประเทศไทย (ตอนที่ ๒)

เรื่อง :

กุลเดช สิริสุภักดิ์ (Kulladet Sirisupak)
ชญาณนท์ วัฒนกุล (Chayanon Wattanagul)
ธนวัฒน์ ชินโชติสสุกุล (Tanawat Chinchotleesakul)
ภูมิ คุ่มชาติ (Bhumit Khumchart)
พิสิฏฐิภรณ์ จิระจรัส (Pisitpon Jirajarus)
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐกิจดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทนำ

จากตอนที่แล้วที่ผู้เขียนได้นำเสนอวิวัฒนาการในการโปรโมตเพลงของศิลปินในแต่ละยุคสมัย ตลอดจนเจเนอรัลข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ TikTok ไปแล้วนั้น ในตอนที่สองจะเป็นการนำเสนอถึงฟังก์ชันต่าง ๆ ของ TikTok ตลอดจนยกตัวอย่างศิลปินที่นำ TikTok เข้ามามีบทบาทในการโปรโมตผลงานจนมีชื่อเสียงและเสนอมุมมองเกี่ยวกับแนวโน้มของ TikTok ในอนาคต

ฟังก์ชันต่าง ๆ ของ TikTok

TikTok นิยามตนเองไว้ว่า TikTok เป็นแอปวิดีโอขนาดสั้นสำหรับคอนเทนต์ที่สนุกสนานและนำเสนอสิ่งที่เป็นบวกที่ถูกสร้างขึ้นโดยบุคคลที่มีตัวตนจริง ๆ ทั่วโลก เน้นการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และนำพามาซึ่งความสุขโดยฟังก์ชันของ TikTok ที่เป็นที่ยอมรับ

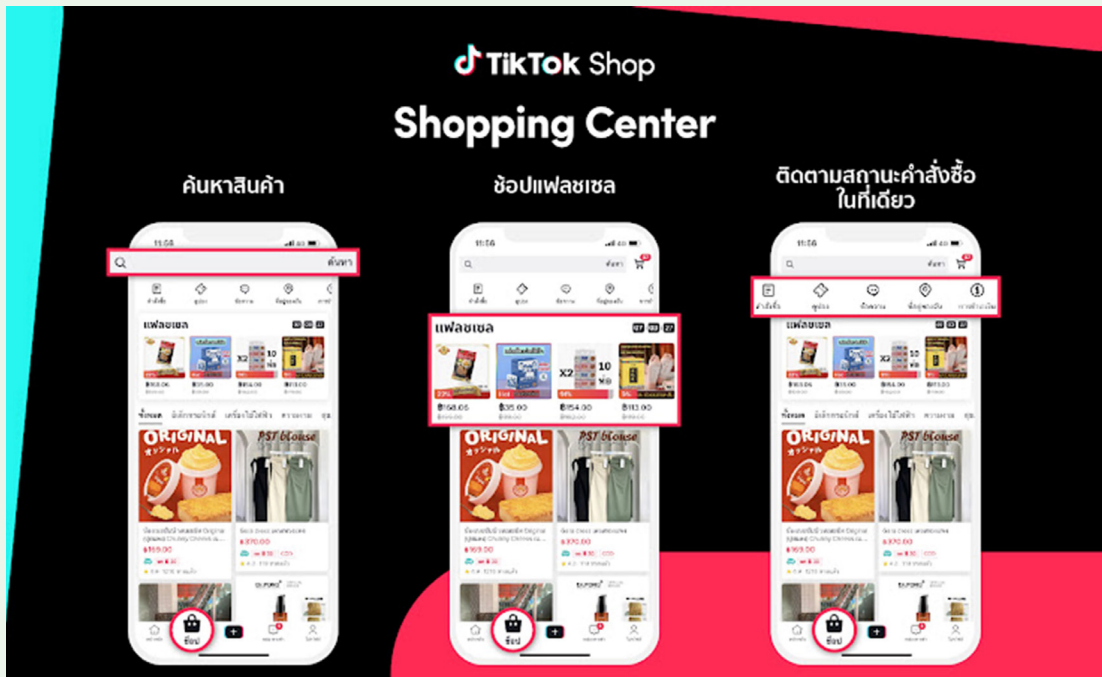
นั้นมีดังต่อไปนี้

- **For You (สำหรับคุณ)** คือ ฟีดเนื้อหาที่ปรับแต่งให้เหมาะสมกับบุคคล โดยอิงตามความสนใจและการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ ฟีด “สำหรับคุณ” เป็นฟีดแรกที่ใช้จะเห็นเมื่อคุณเปิด TikTok ยิ่งใช้ TikTok มากเท่าใด ฟีด “สำหรับคุณ” ของผู้ใช้ก็จะยิ่งสะท้อนถึงความสนใจของผู้ใช้มากขึ้น โดยจะแสดงให้เห็นครีเอเตอร์และเนื้อหาที่ผู้ใช้น่าจะชื่นชอบ

- **TikTok Shop** เป็นฟีเจอร์ของ Marketplace ที่ถูกสร้างให้อยู่บนแพลตฟอร์ม Social Media ซึ่งก็มีลักษณะคล้าย ๆ กับ LINE ที่มีฟีเจอร์ MyShop ที่ให้แอ็กเคานต์ธุรกิจต่าง ๆ ที่อยู่บนแพลตฟอร์มของตัวเองนั้นสามารถสร้างหน้าร้านและขายสินค้าผ่าน TikTok ได้

- **TikTok LIVE** คือ การทำ Live Streaming ที่จะช่วยยกระดับประสบการณ์การชมคอนเทนต์วิดีโอ

บนแพลตฟอร์มให้มีความสนุก สดแปลกใหม่มากขึ้น โดยพาผู้ชมและผู้ใช้ก้าวเข้าไปสู่ยุคการสื่อสารที่ผู้สร้างคอนเทนต์และผู้รับชมสามารถมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ตอบโต้ไปมาได้แบบเรียลไทม์ ชนิดที่ว่า ‘ไม่มีอะไรมาทัน’ ได้อีกต่อไป ในปัจจุบัน TikTok LIVE เปิดให้บริการในหลายประเทศทั่วโลก โดยเปิดตัวครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่แถบประเทศตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ หลังจากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีการเปิดตัวทั่วโลก รวมถึงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศไทยในช่วงเดือนพฤษภาคมปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และหลังจากการเปิดตัว TikTok LIVE ได้ไม่นาน ความนิยมของการใช้ TikTok LIVE นี้ก็เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดย TikTok พบว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของคอนเทนต์ไลฟ์ทั่วโลกเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในประเทศไทยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของคอนเทนต์ไลฟ์ที่สูง

ฟังก์ชันใน TikTok Shop (ที่มา: ForeToday [๒๕๖๖, ๒๗ กุมภาพันธ์])

ถึง ๑๓๑ เท่าเมื่อเทียบกับจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔)

• **Picture-in-Picture** ฟีเจอร์ที่สามารถย่อจอไลฟ์เวลาออกจากหน้าแพลตฟอร์ม TikTok ได้ โดยไม่ต้องปิดไลฟ์ ซึ่งสามารถตั้งค่าได้ด้วยการเข้าไปในห้องไลฟ์ แล้วกดปุ่มแชร์ หลังจากนั้นกด Setting แล้วเปิด Picture-in-Picture ซึ่งจะเป็นตัวช่วยที่จะทำให้ไม่พลาดการชมไลฟ์ในกรณีที่ต้องมีการสนทนาหรือเปลี่ยนแพลตฟอร์มไปมาระหว่างรับชม โดย Picture-in-Picture ช่วยให้ผู้ชมสามารถชมไลฟ์ได้อย่างต่อเนื่องราบรื่นแม้ว่าจะมีการสลับ

แพลตฟอร์มเพื่อใช้งานอื่น ๆ

• **Keyword Filters** ฟีเจอร์คัดกรองการแสดงความคิดเห็นที่จะช่วยป้องกันการแสดงความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสม โดยผู้ใช้สามารถตั้งค่าในแถบเมนูการตั้งค่าของหน้าจอก่อนที่จะเริ่มไลฟ์ โดยครีเอเตอร์สามารถปิดความคิดเห็นหรือเพิ่มคำที่ไม่เหมาะสมในตัวคัดกรองคำได้สูงสุด ๒๐๐ คำ เพื่อเป็นการป้องกันการแสดงความคิดเห็นและคำที่ไม่เหมาะสมจากผู้ชมระหว่างการไลฟ์

• **Consider Before You Comment** ฟีเจอร์การพิจารณาทบทวนก่อนแสดงความคิดเห็นในทุกการไลฟ์ ผู้ชมที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นระหว่างที่ครีเอเตอร์กำลัง

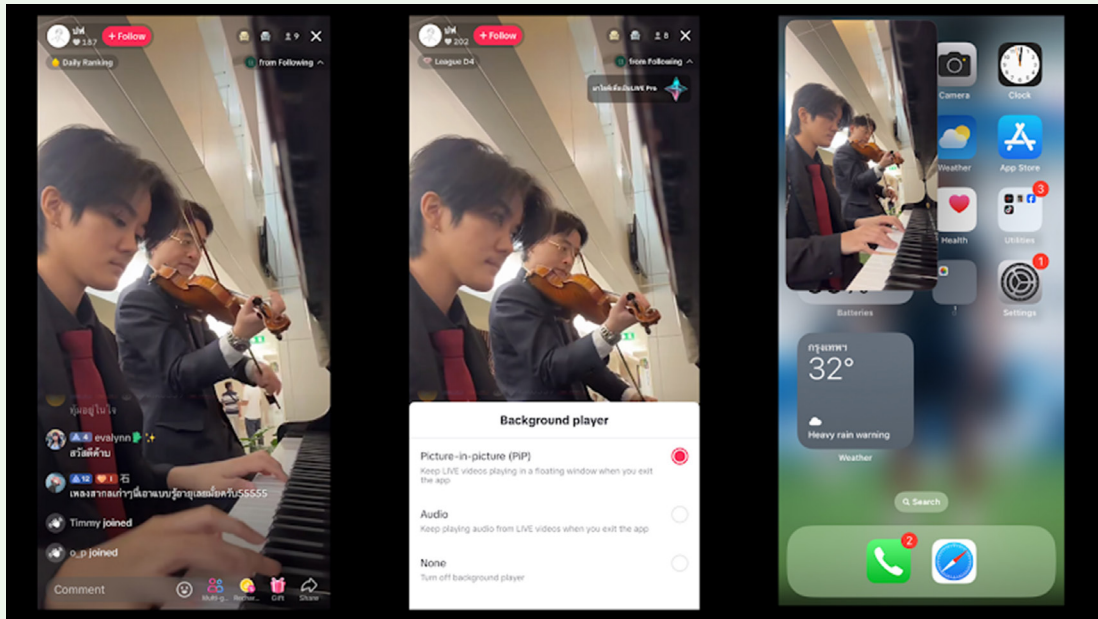
ไลฟ์อยู่นั้น จะได้รับการแจ้งเตือนให้พิจารณาทบทวนถึงการแสดงความคิดเห็นที่อาจมีเนื้อหาไม่เหมาะสมและสร้างความบั่นทอนหรือทำร้ายความรู้สึกที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ชุมชนผู้ใช้ โดยจะมีข้อความขึ้นมาแจ้งเตือนว่า ‘ต้องการโพสต์ความคิดเห็นนี้หรือไม่’

กรณีตัวอย่างความสำเร็จของศิลปินในไทยผ่านการใช้ TikTok

• **Michi Teyu Ku** โดย Earthernative

ยกตัวอย่างศิลปินใน TikTok ที่น่าสนใจของคุณเอิร์ธ ซึ่งได้นำเพลง “Michi Teyu Ku” ของศิลปินญี่ปุ่น Fuji Kaze มาแปลเป็นเวอร์ชันภาษา

๑ ไรท์ทูเดย์ (ForeToday). (๒๕๖๖, ๒๗ กุมภาพันธ์). สรุป ๓ นาทีจบ! TikTok Shop อัปเดตสู่ TikTok Shop Shopping Center ต่างจากเดิมยังไง? เด่นกว่าเจ้าอื่นในตลาดแค่ไหน?. <https://foretoday.asia/articles/tiktok-shop-and-tiktok-shopping-center-summary/>

ฟังก์ชัน TikTok Live และ Picture-in-Picture (ที่มา: TikTok [๒๕๖๔, ๒ สิงหาคม])^๖

ไทยและ Cover ลงใน TikTok ถึงแม้เพลงต้นฉบับจะเป็นภาษาญี่ปุ่นและได้รับความนิยมอยู่แล้ว แต่เมื่อคุณเอิร์ธนำเพลงมาแปลและเผยแพร่ใน TikTok ทำให้เพลงนี้กลับมาได้รับความสนใจมากขึ้นในประเทศไทย ส่งผลให้เพลง “Michi Teyu Ku” ของ Fuji Kaze ยิ่งเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น โดยก่อนหน้านี้ช่อง TikTok ของคุณเอิร์ธได้มีการลงคอนเทนต์เกี่ยวกับดนตรีมากมายและยังมีผลงานที่โด่งดังก่อนหน้านี้ เช่น เพลงแกเป็นใครและเพลงเด็กพี ที่เป็นกระแสจนกลายเป็นเพลงฮิตใน TikTok อยู่พักใหญ่ ๆ

- “เผลอไป” และ “เปิดเพลง

ไหน เปิดเมื่อไหร่ ก็ยังสวยงาม” โดย Tattoo Colour

เป็นอีกหนึ่งวงที่ได้รับความนิยมบน TikTok โดยมีสองเพลงที่กลายเป็นกระแส ได้แก่ “เผลอไป” และ “เปิดเพลงไหน เปิดเมื่อไหร่ ก็ยังสวยงาม” เดิมทีวงนี้ไม่ได้ตั้งใจจะเจาะตลาด TikTok แต่ด้วยความที่มีผู้ใช้แพลตฟอร์มนี้จำนวนมากนำเสนอเพลงของพวกเขาไปใช้ในคอนเทนต์ต่าง ๆ ทำให้วง Tattoo Colour เห็นถึงศักยภาพและโอกาสในการโปรโมตผลงานเพลงในอนาคต จึงหันมาให้ความสำคัญกับการทำตลาดและโปรโมตเพลงบน TikTok มากยิ่งขึ้น และถือเป็นช่องทางการโปรโมตผลงานเพลงช่องทางใหม่อีกช่องทาง

หนึ่งในการเพลงยุคใหม่ และทำให้ศิลปินอื่นหลายท่านเห็นถึงช่องทางนี้ในการโปรโมตเพลง เป็นการกระตุ้นถึงศักยภาพของแพลตฟอร์ม TikTok ที่เป็นแพลตฟอร์มโซเชียลยุคใหม่

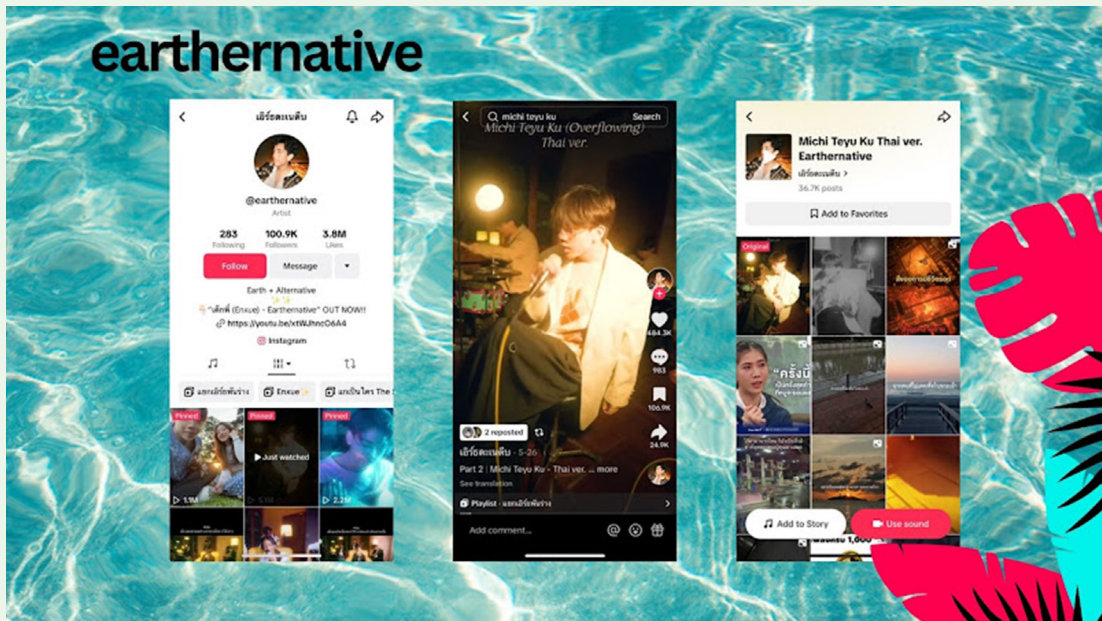
• Guncharlie

เป็นอีกหนึ่งศิลปินที่เห็นได้ชัดเจนว่า TikTok มีตัวการหลักในการผลักดันให้เขามีชื่อเสียงขึ้นมา มาก เพราะตั้งแต่ที่ตัวศิลปินหันมาใช้ TikTok ในการโปรโมตเพลงตัวเอง เห็นได้ชัดเจนว่าก่อนใช้กับหลังใช้แตกต่างกัน และเห็นประสิทธิภาพอันทรงพลังของ TikTok ที่มีผลต่อการโปรโมตตัวเขาจริง ๆ

• D Gerrard

TikTok มีบทบาทสำคัญในการ

^๖ TikTok. (๒๕๖๔, ๒ สิงหาคม). TikTok เดินหน้าสร้างประสบการณ์แพลตฟอร์มความบันเทิง นำเสนอ TikTok LIVE ปรากฏการณ์ไลฟ์คอนเทนต์เต็มรูปแบบครบทุกมิติ. <https://newsroom.tiktok.com/th-th/tiktok-enriches-entertainment-platform-experience-introducing-all-the-ways-to-enjoy-tiktok-live>

ศิลปิน Earthernative บนแพลตฟอร์ม TikTok (ที่มา: TikTok: earthernative)

ช่วยให้ D Gerrard ยังมีชื่อเสียงมากขึ้น โดยเฉพาะการที่เขาสร้างคอนเทนต์ในบทบาท “ยาย เด็กบ้าน” ซึ่งเป็นหนึ่งในคอนเทนต์ที่ทำให้เขาได้รับความนิยมในแพลตฟอร์มนี้ นอกจากการแสดงแล้ว เขายังร้องเพลง Cover และเผยแพร่ผ่าน TikTok อีกด้วย ซึ่งส่งผลดีต่อผลงานเพลงของเขาอย่างมาก เพลงของ Big D Gerrard ที่ปกตินิยามนิยมสูงอยู่แล้ว เฉลี่ยมียอดวิวประมาณ ๒๐-๕๐ ล้านวิวต่อเพลง แต่หลังจากที่เขาใช้ TikTok ในการโปรโมตเพลง ยอดวิวของเพลง “รถไฟบนฟ้า” ทะยานขึ้นสูงกว่า ๔๑ ล้านวิวในระยะเวลาเพียง ๓ เดือน ทำให้ยอดวิวเพิ่มขึ้นเกือบเท่าศิลปิน Guncharlie กับความนิยมในช่วงเริ่มใช้ TikTok และปัจจุบัน

แนวโน้มในอนาคตของ TikTok

TikTok จะมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงประสบการณ์ผู้ใช้ การขยายฟีเจอร์ใหม่ ๆ และการรองรับเทคโนโลยี

ที่ก้าวหน้า เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น

๑. **การพัฒนาฟีเจอร์ AI และการแนะนำคอนเทนต์ (AI-Driven Features and Content Recommendations):** TikTok จะใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการปรับปรุงการแนะนำคอนเทนต์ให้ตรงกับความสนใจของผู้ใช้มากขึ้น ระบบ AI จะวิเคราะห์พฤติกรรมและความชอบของผู้ใช้เพื่อเสนอวิดีโอที่เหมาะสม นอกจากนี้ AI ยังสามารถช่วยในกระบวนการสร้างเนื้อหา เช่น การสร้างเอฟเฟกต์พิเศษ การตัดต่อวิดีโออัตโนมัติ หรือการสร้างดนตรีที่ตรงกับวิดีโอที่ผู้ใช้งานกำลังทำ

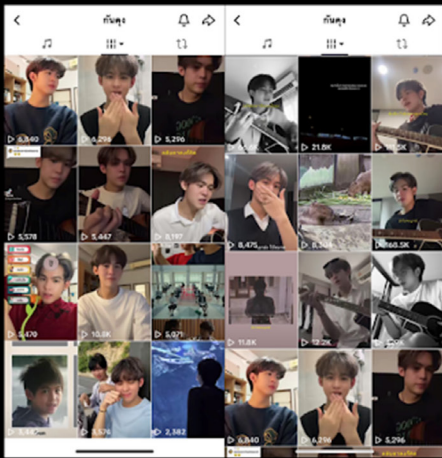
๒. **การพัฒนาฟีเจอร์ที่สนับสนุนคอมมูนิตีเฉพาะ (Support for Niche Communities):** TikTok จะเน้นการสร้างฟีเจอร์ที่สนับสนุนคอมมูนิตีเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่น การ

ทำอาหาร ศิลปะ เทคโนโลยี หรือ กีฬา ฟีเจอร์เหล่านี้จะรวมถึงการจัดกิจกรรมเฉพาะกลุ่ม การแนะนำเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจของคอมมูนิตี และการสนับสนุนการสร้างคอนเทนต์ที่เกี่ยวข้องกับความสนใจนั้น ๆ

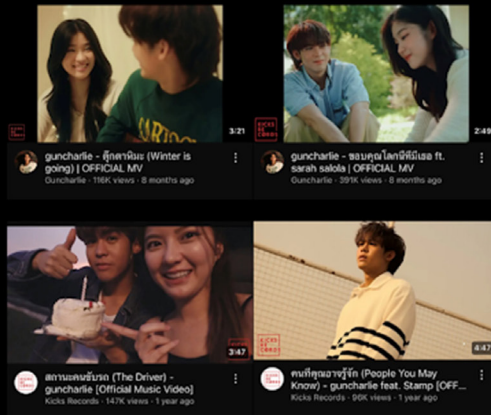
๓. **การรองรับการใช้งานในหลายอุปกรณ์ (Multi-Device Support):** TikTok อาจพัฒนาฟีเจอร์ที่ช่วยให้การใช้งานแอปสามารถทำได้ในหลายอุปกรณ์ เช่น การเชื่อมต่อระหว่างสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และสมาร์ตทีวี ผู้ใช้งานสามารถสร้างแก้ไข และแชร์วิดีโอผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังอาจเห็นการขยายการรองรับไปยังอุปกรณ์สวมใส่และ VR/AR

๔. **การผสมผสานการทำงานกับแพลตฟอร์มอื่น ๆ (Integration with Other Platforms):** TikTok จะเน้นการผสมผสานการทำงานกับแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียอื่น ๆ หรือแพลตฟอร์ม

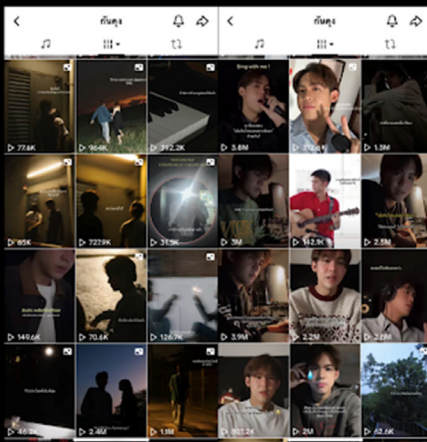
guncharlie

>500k views

guncharlie

<28M views

ศิลปิน Guncharlie กับความนิยมในช่วงเริ่มใช้ TikTok และปัจจุบัน (ที่มา: TikTok: guncharlieeee และ YouTube: Kicks Records)

สตรีมมิง เช่น YouTube, Instagram หรือ Spotify การเชื่อมโยงนี้จะช่วยให้ผู้ใช้สามารถแชร์คอนเทนต์ระหว่างแพลตฟอร์มได้ง่ายขึ้น และช่วยเพิ่มการเข้าถึงคอนเทนต์ให้กว้างขวางมากขึ้น

๕. การเติบโตของเนื้อหาสด (Live Content Expansion): TikTok อาจขยายฟีเจอร์การไลฟ์สตรีมมิง เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถสร้างสรรค์เนื้อหาสดที่มีคุณภาพสูงขึ้น เช่น การเพิ่มฟีเจอร์การสนับสนุน

การไลฟ์สตรีมในรูปแบบใหม่ การใช้ AR ในการไลฟ์สตรีม หรือการสร้างกิจกรรมไลฟ์สตรีมเฉพาะกลุ่มเพื่อเพิ่มความใกล้ชิดระหว่างผู้ใช้

ศิลปิน D Gerrard กับความนิยมที่เพิ่มยิ่งขึ้น เมื่อหันมาใช้ TikTok เป็นเครื่องมือสื่อสาร (ที่มา: TikTok: D Gerrard)

๖. การพัฒนาโมเดลรายได้สำหรับผู้สร้างคอนเทนต์ (Monetization for Content Creators):

TikTok อาจขยายวิธีการทำเงินสำหรับผู้สร้างคอนเทนต์ เช่น การแนะนำระบบการสมัครสมาชิกสำหรับแฟนคลับ การสนับสนุนทางการเงินจากแบรนด์ หรือการเพิ่มช่องทางการสนับสนุนผ่านการส่งของขวัญในแอป ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้สร้างคอนเทนต์สามารถทำรายได้จากการใช้แพลตฟอร์มได้มากขึ้น

๗. การสร้างประสบการณ์การใช้งานที่เป็นส่วนตัวมากขึ้น (Personalized User Experience):

TikTok จะมุ่งเน้นการพัฒนาประสบการณ์การใช้งานที่เป็นส่วนตัวมากขึ้น โดยการใช้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อปรับแต่งฟีดและการแนะนำคอนเทนต์ให้สอดคล้องกับความสนใจและพฤติกรรมของผู้ใช้แต่ละคน นอกจากนี้ยังอาจเห็นการเพิ่ม

ฟีเจอร์ที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถปรับแต่งหน้าตาและฟังก์ชันการใช้งานของแอปได้ตามต้องการ

unสรุป

TikTok เป็นเครื่องมือการสื่อสารทางการตลาดสำหรับอุตสาหกรรมเพลงได้อย่างทรงประสิทธิภาพ ด้วยฟังก์ชันการใช้งานที่เป็นมิตรต่อผู้ใช้และมีความลื่นไหลในการใช้งานต่อเนื่อง รวมถึงการใช้เพลงเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการนำเสนอของครีเอเตอร์ จึงทำให้ TikTok สามารถแพร่กระจายความนิยมของเพลงไปยังผู้ฟังในวงกว้าง อีกทั้งการเสริมฟังก์ชันในการสื่อสารกับผู้ฟังแบบเรียลไทม์ทำให้ผู้ฟังและศิลปินมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น แม้ตัวแพลตฟอร์มเองในประเทศไทยยังมีฟังก์ชันในการหารายได้ให้กับศิลปินได้น้อยมาก แต่ถือเป็นเครื่องมือการประชาสัมพันธ์ที่ไม่อาจมองข้ามได้ เพราะการเชื่อมต่อ

ในอนาคตระหว่าง TikTok กับแพลตฟอร์มอื่นจะช่วยพาผู้ฟังให้เข้าถึงศิลปินได้อย่างแนบแน่นกว่าที่เคย

เอกสารอ้างอิง

ไอดีเอ็ม เคาน์ซิล (IDM Council). (๒๕๖๓). ๔ เทรนด์ TikTok ๒๐๒๔ ที่กำลังมาแรง. <https://www.idmcouncil.com/blog/tiktok-trends-2024/>
แมนดาลาทีม (Mandala Team). (๒๕๖๖, ๔ สิงหาคม). ๘ เทรนด์ TikTok สำหรับนักการตลาดและคอนเทนต์ครีเอเตอร์ ในปี ๒๐๒๔. <https://blog.mandalasystem.com/th/tiktok-trends>

ต้นเพลงครูของปี่พาทย์

ตอนที่ ๒

เรื่อง:
เดชน์ คงอิม (Dejn Gong-im)
รองศาสตราจารย์ประจำคณะดุริยางคศาสตร์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

การเรียนในสายปี่พาทย์แต่เดิมมา เมื่อผ่านการครอบชั้นที่ ๒ แล้ว ถือว่าเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ มีการแบ่งหน้าที่ว่านักปี่พาทย์จะดำเนินเส้นทางของความเป็นปี่พาทย์ไปในเส้นทางไหน ดังที่กล่าวไว้ในต้นเพลงครูของปี่พาทย์ ตอนที่ ๑ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแต่เดิมนักดนตรีไทยโดยเฉพาะคนปี่พาทย์จะมีการแบ่งหน้าที่การบรรเลงตามที่ตนถนัด คนปี่พาทย์ในยุคก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ จะแบ่งหน้าที่ทั้งตามความถนัดและตามความประสงค์ของผู้ที่ตนอยู่ได้บังคับบัญชา ดังที่ ครูเลื่อน สุนทรวาทิน เคยกล่าวกับผู้เขียนไว้ว่า

“คนเครื่องแต่ก่อนนี้เขาไม่ทำกันอย่างเดี๋ยวนี้ ใครเป็นคนมโหรี ก็ทำแต่มโหรี ใครเป็นคนเสภา ก็ทำแต่เสภา ใครเป็นคนโขน ก็ทำแต่โขน ใครเป็นคนละคร ก็ทำแต่ละคร ใครเป็นคนพิธี ก็แต่ทำพิธี เขาแบ่งไว้อย่างชัดเจน”

ดังนั้น ต้นเพลงครูของปี่พาทย์ เมื่อผ่านการครอบชั้นที่ ๒ คือ ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้นตระโหมโรง ตัวที่ ๑ เพลงตระโหมโรงปากคอก ๓ ครั้งแล้ว เรียนกระบวนการทั้งทางเพลงรูปแบบการบรรเลงในการพิธี จนถึงทำสวดมนต์เย็นฉันเช้าได้เป็นอย่างดีแล้ว การที่กล่าวว่า ทำสวดมนต์เย็นฉันเช้าได้ มิได้หมายความว่าเรียนแต่โหมโรงเย็น โหมโรงเช้า เท่านั้น ยังหมายรวมถึงเพลงช้า เพลงฉิ่ง เพลงสำหรับทำในพิธีการ ทำเข้าประกอบกับพิธีงานบุญประเพณีต่าง ๆ ได้แล้ว ศิษย์จะฉายแววให้ครูเห็นว่าจะสนับสนุนส่งเสริมให้ดำเนินไปในเส้นทางใด ถ้าเรียนเพื่อประดับเป็นความรู้อย่างปัจจุบัน ก็จะมีการครอบชั้นที่ ๓ เพื่อเรียนรู้เพลงในชุดโหมโรงกลางวันละคร และรับการครอบชั้นที่ ๔ เพื่อเรียนรู้เพลงในชุดโหมโรงกลางวันโขน ตามลำดับ

ครอบชั้นที่ ๓ ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้น เพลงตระโหมโรงกลางวันละคร ๓ ครั้ง

การจับมือเพื่อประสิทธิ์เพลงตระโหมโรงกลางวันละคร ซึ่งเป็นเพลงหลักของเพลงชุดโหมโรงกลางวันละคร เมื่อครูเห็นว่าศิษย์มีความเหมาะสมที่จะเรียนเพลงหน้าพาทย์ในชั้นสูง จะให้ศิษย์เตรียมเครื่องบูชากำนัลครูตามที่ครูเห็นสมควร มักนิยมกระทำกันในวันพฤหัสบดีหรือวันที่มีพิธีไหว้ครู โดยครูผู้ประกอบพิธีรับเครื่องบูชากำนัลจากศิษย์ กล่าวคำบูชาครุณา แล้วให้อวาทแก่ศิษย์ จึงจับมือทำนองขึ้นต้นเพลงตระโหมโรงกลางวันละคร ๓ ครั้ง ซึ่งกระบวนการครอบประสิทธิ์เพลงตระโหมโรงกลางวันละครของแต่ละท่านที่ผู้เขียนได้ศึกษามา มี ๓ รูปแบบ ดังนี้

๑. ครูจับมือให้ศิษย์ตีทำนองขึ้นต้นเพลงตระโหมโรงกลางวันละคร ใน ๓ วรรคแรกของเพลง ๓ ครั้ง ดังนี้

๒. ครูจับมือให้ศิษย์ดีทำนองขึ้นต้นเพลงตระบองกัณฑ์ ใน ๒ วรรคแรกของเพลง ๓ ครั้ง ดังนี้

๓. ครูจับมือให้ศิษย์ดีทำนองขึ้นต้นเพลงตระบองกัณฑ์ ในวรรคแรกของเพลง ๓ ครั้ง ดังนี้

จากนั้นศิษย์ที่ได้รับการประสิทธิผลเพลงตระบองกัณฑ์แล้ว จะต้องต่อเพลงในเรื่องตระบองกัณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย

๑. ตระบองกัณฑ์ ตัว ๑ ตัว ๒ ทำกลับต้นในตัว
๒. โปรยข้าวตอก ตัว ๑ ตัว ๒ ทำกลับต้นในตัว
๓. ประสิทธิ ตัว ๑ ตัว ๒ ทำกลับต้นในตัว
๔. ย้อนเสียนย้อนหนาม ๑ ตัว ทำกลับต้นในตัว

รวมเป็นเพลงเรื่องตระบองกัณฑ์ ซึ่งการบรรเลงในชุดโหมโรงกลางวันละครจะทำเพียงเพลงตระบองกัณฑ์ ๒ ท่อน แล้วจึงต่อเพลงในชุดโหมโรงกลางวันละคร โดยเริ่มต้นตั้งแต่เพลงกราวใน ๓ ท่อน เป็นลำดับแรก เรียงลำดับได้ดังนี้

๑. กราวใน ๓ ท่อน
๒. เสมอข้ามสมุทร แล้วรว ๓ ลา
๓. เชิด ๒ ชั้น ชั้นเดียว
๔. ชุบ ลงลา แล้วรว
๕. ตระบองกัณฑ์ แล้วรว
๖. ตะคุก รุกริน
๗. แผละ แล้วรว
๘. ปลุกต้นไม้ แล้วรว
๙. ใช้เรือ แล้วรว
๑๐. โฉ่ แล้วรว
๑๑. เหาะหรือโคมเวียน แล้วรว
๑๒. เชิดฉาน แล้วรว
๑๓. วา

การศึกษาเพลงโหมโรงมหรสพ มีขั้นตอนในการปฏิบัติก่อนที่จะเรียนรู้ โดยต้องผ่านการครอบจับมือขั้นที่ ๓ ซึ่งเป็นขนบของสายปี่พาทย์ ครูจับมือให้ตีเพลงตระบองกัณฑ์ที่เป็นเพลงอยู่ในชุดโหมโรงกลางวันละคร แล้วต่อเพลงในชุดโหมโรงกลางวันละครจนจบ รวมทั้งเพลงโหมโรงเย็น เพลงโหมโรงเช้า จึงเรียนเพลงโหมโรงกลางวัน โขน เป็นลำดับต่อไป ซึ่งต้องผ่านการครอบขั้นที่ ๔ ครูจับมือให้ตีทำนองขึ้นต้นเพลงบาทสุกณี เรียนรู้เพลงในชุดโหมโรงกลางวัน โขน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าขั้นตอนในการที่จะเข้าไปเป็นผู้มีหน้าที่ในการบรรเลงประกอบการแสดงละครและการแสดงโขนได้ ต้องเรียนรู้เพลงโหมโรงมหรสพทั้ง ๓ ช่วงเวลาไปพร้อม ๆ กัน เพราะแต่เดิมมาการแสดงโขนจะดำเนินเรื่องด้วยการพากย์ เจาจา และแสดงท่าทางในเพลงหน้าพาทย์ เพลงโหมโรงมหรสพนั้นเป็นเพลงชุดที่เรียบเรียงด้วยเพลงหน้าพาทย์ในการแสดงทุกเพลง ผู้ที่ผ่านกระบวนการครอบและเรียนรู้ต่อเพลง

โหมโรงกลางวันละครและเพลงโหมโรงกลางวันโซนแล้วนั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าได้เป็นผู้ที่ผ่านขั้นตอนหรือเป็นการเลื่อนระดับชั้นของการเรียนเพลงหน้าพาทย์ ซึ่งจะเป็นประตูเข้าสู่การบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูต่อไป

ลำดับนี้จะนำเสนอทำนองเพลงเรื่องตระบองกัณฑ์ ซึ่งเป็นเพลงสำคัญในชุดโหมโรงกลางวันละคร ในรูปแบบทำนองทางฆ้องวงใหญ่ ประกอบหน้าทับหน้าพาทย์ ตะโพน กลองทัด ด้วยการบันทึกโน้ตสากล ดังนี้

เรื่องตระบองกัณฑ์

ตระบองกัณฑ์ ตัว ๑

ฆ้องวงใหญ่

ตะโพน

กลองทัด

ฉิ่ง

6

11

16

21

26

31

36

41

1. 2. ๓

47

52

57

62

67

72

77

82

88

93

98

Musical score for measures 98-102. The system consists of a treble clef staff and a grand staff (two staves). The treble staff contains a melody with eighth and quarter notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and single notes.

103

Musical score for measures 103-107. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff contains a melody with eighth and quarter notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and single notes.

108

Musical score for measures 108-112. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff contains a melody with eighth and quarter notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and single notes.

113

Musical score for measures 113-117. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff contains a melody with eighth and quarter notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and single notes.

118

Musical score for measures 118-122. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff contains a melody with eighth and quarter notes. The grand staff contains a piano accompaniment with chords and single notes.

123 ตัว ๒

128

133

138

143

148

Measures 148-152. The system consists of a treble staff and a grand staff (two staves). The treble staff contains a single melodic line. The grand staff contains two staves: the upper staff has a single melodic line, and the lower staff has a single melodic line. The music is in 4/4 time and features a mix of eighth and quarter notes.

153

Measures 153-157. The system consists of a treble staff and a grand staff. The treble staff contains a single melodic line. The grand staff contains two staves: the upper staff has a single melodic line, and the lower staff has a single melodic line. The music is in 4/4 time and features a mix of eighth and quarter notes.

158

Measures 158-162. The system consists of a treble staff and a grand staff. The treble staff contains a single melodic line. The grand staff contains two staves: the upper staff has a single melodic line, and the lower staff has a single melodic line. The music is in 4/4 time and features a mix of eighth and quarter notes.

163

Measures 163-167. The system consists of a treble staff and a grand staff. The treble staff contains a single melodic line. The grand staff contains two staves: the upper staff has a single melodic line, and the lower staff has a single melodic line. The music is in 4/4 time and features a mix of eighth and quarter notes.

168

Measures 168-172. The system consists of a treble staff and a grand staff. The treble staff contains a single melodic line. The grand staff contains two staves: the upper staff has a single melodic line, and the lower staff has a single melodic line. The music is in 4/4 time and features a mix of eighth and quarter notes.

173

178

183

188

193

198

203 ตั้ว ๒

208

213

218

223

228

233

238

243 ย้อนเสียย่อนหนาม

248

Musical score for measures 248-252. The system consists of a treble clef staff and a grand staff (two staves). The treble staff contains a melody of eighth and sixteenth notes. The grand staff contains a bass line with chords and single notes.

253

Musical score for measures 253-257. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff continues the melody. The grand staff continues the bass line with various chordal textures.

258

Musical score for measures 258-262. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff continues the melody. The grand staff continues the bass line with various chordal textures.

263

Musical score for measures 263-267. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff continues the melody. The grand staff continues the bass line with various chordal textures.

268

Musical score for measures 268-272. The system consists of a treble clef staff and a grand staff. The treble staff continues the melody. The grand staff continues the bass line with various chordal textures.

273

278

จบเรื่องตระกูลบัณฑิต ๗ ตัว จึงต่อเพลงลำดับที่ ๑ คือ เพลงกราวใน ๓ ท่อน หรือ ๓ ท้า ตามลำดับ จนจบชุดใหม่โรงกลางวันละคร ตามแบบที่โบราณกระทำมาก็ต้องศึกษาเรียนรู้เพลงที่ใช้สำหรับทำประกอบละครในละครนอก ตามแบบแผนของการแสดง จึงเข้าแบบของ *คนละคร* ดังนี้แล้ว

เสียงสะท้อนจากธรรมชาติ: ซิมโฟนีแห่งสายธาร พายุฝน และลาวา

เรื่อง:
กฤตยา เชื้อมวรศาสตร์ (Krittaya Chuamwarasart)
นักข่าวอิสระ

ตลอดประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ ธรรมชาติไม่เพียงเป็นแหล่งแรงบันดาลใจให้แก่ศิลปินเท่านั้น แต่ในบางครั้ง ความรุนแรงและอำนาจอันน่าเกรงขามของธรรมชาติก็สร้างความหวาดกลัวและทำให้เกิดการสูญเสียอย่างใหญ่หลวง ภัยธรรมชาติเหล่านี้ได้กลายเป็นแรงบันดาลใจให้นักประพันธ์เพลงหลายคนหลายสมัยถ่ายทอดความรู้สึกทั้งความยิ่งใหญ่ น่าสะพรึงกลัว และบางครั้งก็ส่งต่อความงดงามของพลังเหล่านี้ผ่านบทเพลง

ดนตรีคลาสสิกมักถูกเชื่อมโยงกับภัยธรรมชาติ โดยทำหน้าที่เป็นสื่อที่ทรงพลังในการกระตุ้น ตีความ และประมวลผลผลกระทบทางอารมณ์และทางกายภาพของเหตุการณ์ดังกล่าว นักประพันธ์เพลงได้รับแรงบันดาลใจจากพลังของธรรมชาติเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่ถ่ายทอดความโกลาหล การหวนคีนสู่ภาวะ

ปกติหลังเจอเรื่องราว และความน่าเกรงขามที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ บทความนี้จะพาเราไปสำรวจบทเพลงคลาสสิก ๕ บท ที่อาจไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายนัก แต่สามารถถ่ายทอดพลังของภัยธรรมชาติได้อย่างน่าทึ่ง ผ่านการใช้เทคนิคทางดนตรีที่หลากหลายและการนำเสนอที่สร้างสรรค์

๑. Eric Whitacre: “Cloudburst” - เมื่อฝนถล่มทะเลทราย

“Cloudburst” หรือ “ฝนเทกระหน่ำ” ประพันธ์ขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๙๑ โดย Eric Whitacre นักประพันธ์เพลงร่วมสมัยชาวอเมริกัน บทเพลงนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์ตรงของ Whitacre เมื่อครั้งได้เห็นปรากฏการณ์ฝนตกหนักในทะเลทรายเนวาดา

สิ่งที่ทำให้บทเพลงนี้โดดเด่นคือการใช้เทคนิคพิเศษในการถ่ายทอด

เสียงของธรรมชาติ นักร้องประสานเสียงจะต้องติดนิ้วเพื่อเลียนเสียงเม็ดฝนที่เริ่มตกปรอย ๆ ก่อนจะค่อย ๆ เพิ่มความเข้มข้นขึ้นเรื่อย ๆ และใช้แผ่นเหล็กสำหรับทำเสียงฟ้าร้อง (thunder sheet) เพื่อสร้างเสียงที่น่าสะพรึงกลัวของพายุฝนฟ้าคะนอง

Whitacre แต่งขึ้นเมื่ออายุได้เพียง ๒๑ ปี โดยดัดแปลงเนื้อเพลงมาจากบทกวี “El cántaro roto” (The Broken Water-Jar) ของ Octavio Paz บทเพลงเริ่มต้นด้วยท่อน a cappella ที่มีกลุ่มเสียงที่ไม่สอดคล้องกัน จากนั้นจึงเปลี่ยนเป็นโซโลบาร์itone และพัฒนาเป็นส่วน aleatoric ที่สมาชิกคณะประสานเสียงจะเลียนแบบเสียงฝนด้วยการปรบมือ การติดนิ้ว และการตบต้นขา

“Cloudburst” ได้รับการยกย่องในระดับนานาชาติและถูกนำไปใช้ในอัลบั้มที่ได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลแกรมมี่ในปี ค.ศ. ๒๐๐๓ แสดงให้

เห็นถึงนวัตกรรมในการประสานเสียงของ Whitacre ที่ผสมผสานเทคนิคดั้งเดิมและแบบทดลองได้อย่างลงตัว

๒. Ferde Grofé: “Grand Canyon Suite - Cloudburst” - พายุฝนในแกรนด์แคนยอน

Ferde Grofé นักประพันธ์เพลงชาวอเมริกันได้ประพันธ์ “Grand Canyon Suite” ขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๓๑ เพื่อถ่ายทอดความงดงามและความยิ่งใหญ่ของแกรนด์แคนยอน โดยท่อนที่ชื่อ “Cloudburst” เป็นท่อนที่ถ่ายทอดภาพของพายุฝนฟ้าคะนองที่โหมกระหน่ำลงมาอย่างฉับพลันในแกรนด์แคนยอน

Grofé ใช้เทคนิคออร์เคสตราที่หลากหลายในการเลียนแบบเสียงธรรมชาติ ทั้งการใช้เปียโนเลียนเสียงเม็ดฝนที่กระทบพื้น การใช้แผ่นเหล็กสำหรับทำเสียงฟ้าร้อง และเครื่องทำ

เสียงลม (wind machine) เพื่อสร้างบรรยากาศของพายุที่กำลังก่อตัว

การออกแบบวงออร์เคสตราที่ผสมผสานระหว่างช่วงเวลาที่สงบนิ่งและช่วงเวลาที่วุ่นวายโกลาหล สะท้อนให้เห็นถึงความไม่แน่นอนของสภาพอากาศในแกรนด์แคนยอนที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วและรุนแรง บทเพลงนี้กลายเป็นหนึ่งในผลงานที่มีชื่อเสียงที่สุดของ Grofé และได้รับการยกย่องในความสามารถถ่ายทอดภาพที่ชัดเจนผ่านดนตรี

๓. Franz Liszt: “La Lugubre Gondola” - ภัยน้ำท่วมเวนิส

บทเพลงเปียโนอันเศร้าสร้อยนี้ประพันธ์ขึ้นระหว่างที่ Franz Liszt พำนักอยู่ในเมืองเวนิสในปี ค.ศ. ๑๘๘๒ ชื่อของบทเพลงแปลว่า “เรือกอนโดลาอันเศร้าหมอง” สะท้อนให้เห็นถึงบรรยากาศอันหม่นหมองของคลองในเวนิสและภัยคุกคามจากน้ำท่วมที่ดำรงอยู่ตลอดเวลา

โทนเพลงที่เคร่งขรึมและระทมทุกข์สื่อถึงการหลีกเลี่ยงไม่ได้ของ

ภูเขาไฟเซนต์เฮเลนส์ (Mount St. Helens) ยักซ์หลักแห่งสภามาเนียแคนตี รัฐวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา

ความสูญเสียและความเสียหายที่เกิดจากพลัธรรมชาติ Liszt ใช้เทคนิคการเล่นเปียโนที่สร้างความรู้สึกลอยละล้งไปบนน้ำ ขณะเดียวกันก็แฝงความรู้สึกหวาดกลัวถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ

น่าสนใจที่บทเพลงนี้ยังมีความหมายเชิงสัญลักษณ์อีกด้วย Liszt ประพันธ์เพลงนี้หลังจากที่เขามีลางสังหรณ์ถึงการจากไปของ Richard Wagner ลูกเขยของเขา ซึ่งเสียชีวิตในเวนิสหลังจากนั้นไม่นาน บทเพลงจึงไม่เพียงแต่สื่อถึงภัธรรมชาติ แต่ยังเชื่อมโยงกับความโศกเศร้าจากการสูญเสียอีกด้วย

๔. Mendelssohn: “The Hebrides Overture” - พายุทะเลแห่งเกาะเฮบริดิส

Felix Mendelssohn ได้รับแรงบันดาลใจให้ประพันธ์ “The Hebrides Overture” หรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “Fingal’s Cave” หลังจากที่เขาได้เดินทางไปยังหมู่เกาะเฮบริดิสในสกอตแลนด์ในปี ค.ศ. ๑๘๒๙ บทเพลงนี้ถ่ายทอดประสบการณ์ของการเดินเรือผ่านมหาสมุทรที่ปั่นป่วนและพายุที่โหมกระหน่ำบริเวณนั้น

Mendelssohn ใช้เทคนิคทางดนตรีอย่างชาญฉลาดในการสร้างภาพของทะเลที่ปั่นป่วน ด้วยการใชเสียงเครื่องสายที่เล่นแบบเร็วและหนักแน่น สลับกับช่วงที่สงบนิ่งเพื่อแสดงถึงความไม่แน่นอนของสภาพอากาศทะเล บทเพลงนี้ไม่เพียงถ่ายทอดความรุนแรงของพายุ แต่ยังแสดงให้เห็นถึงความงดงามและความน่าเกรงขามของธรรมชาติอีกด้วย

ความสามารถของ Mendelssohn ในการถ่ายทอดความงามตามธรรมชาติให้เป็นรูปแบบดนตรี ทำให้บทเพลง

Fingal's Cave แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติยอดนิยมของสกอตแลนด์

นี้กลายเป็นผลงานชิ้นเอกของดนตรีแนวโรแมนติก และแม้จะเป็นที่รู้จักในหมู่ผู้ชื่นชอบดนตรีคลาสสิก แต่ความลึกซึ้งในการถ่ายทอดพลังของพายุทะเลยังคงเป็นแง่มุมที่น่าค้นหาในผลงานชิ้นนี้

๕. Liszt: “Dante Symphony” (First Movement) - พายุหมุนในนรก

ท่อนแรกของ “Dante Symphony” หรือ “ซิมโฟนีแห่งแดนใต้” ที่ Franz Liszt ประพันธ์ขึ้นระหว่างปี ค.ศ. ๑๘๕๕-๑๘๕๖ นี้ ได้รับแรงบันดาลใจมาจากบทกวี “Divine Comedy” ของ Dante

Alighieri โดยเฉพาะบทที่เกี่ยวกับนรก (Inferno)

ช่วงเปิดของท่อนแรกสื่อถึงลมพายุที่หมุนวนในวงแหวนแรกของนรก ซึ่งเป็นที่อยู่ของดวงวิญญาณที่ยังไม่ได้รับการชำระล้าง ดนตรีที่หมุนวนและปั่นป่วนเป็นสัญลักษณ์ถึงความโกลาหลทางธรรมชาติและ ความวุ่นวายทางอารมณ์

Liszt ใช้เทคนิคการประพันธ์เพลงที่ล้ำสมัยในการสร้างความรู้สึกหวาดกลัวและไร้ทิศทาง การใช้โน้ตเสียงกระด้างและความไม่ลงรอยกันของเสียงประสาน (dissonance) ช่วยเน้นย้ำถึงพลังอันน่าสะพรึงกลัวของพายุหมุนที่ไม่มีทางหลีกเลี่ยง

ได้ ซิมโฟนีนี้เป็นตัวอย่างอันทรงพลังของรูปแบบการจัดโปรแกรม (programmatic) ของ Liszt โดยใช้ดนตรีเพื่อบรรยายถึงอิทธิพลทางที่เกี่ยวเนื่องกับความโกลาหลทางธรรมชาติและทางอารมณ์

...

นอกจากบทเพลงทั้ง ๕ ที่กล่าวมาแล้ว ยังมีผลงานที่น่าสนใจอีกชิ้นหนึ่งคือ “Symphony No. 50 ‘Mount St. Helens’” ของ Alan Hovhaness ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากการปะทุของภูเขาไฟเซนต์เฮเลนส์ ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๘๐ ซึ่งเป็นหนึ่งในภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์อเมริกา ซึ่ง Hovhaness มีประสบการณ์ตรงกับเหตุการณ์นี้ เนื่องจากเขาอาศัยอยู่ในซีแอตเทิล ซึ่งอยู่ห่างจากภูเขาไฟเพียง ๑๕๔ กิโลเมตร

แรงบันดาลใจและบริบท

Alan Hovhaness ได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการปะทุของภูเขาไฟเซนต์เฮเลนส์ เสียงระเบิดจากการปะทุทำให้หน้าตาบ้านของเขาสิ้นสະเทือน และถ้ำถ้ำนถอยมาตกที่บ้านของเขาหลังจากลยวนรอบโลก ประสบการณ์นี้ประทับใจเขาอย่างลึกซึ้งจนต้องถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลง

Hovhaness มีความหลงใหลในภูเขาอย่างมาก เขามองว่าภูเขาเป็นสัญลักษณ์ของการเชื่อมต่อทางจิตวิญญาณ เป็นจุดที่โลกและสวรรค์บรรจบกัน ซิมโฟนีนี้จึงไม่เพียงเป็นบทบันทึกเหตุการณ์ภัยพิบัติ แต่ยังเป็นการแสดงความเคารพต่อพลังอันยิ่งใหญ่และความสง่างามของธรรมชาติ

เทคนิคและสไตล์ทางดนตรี

ลักษณะที่โดดเด่นของ Symphony No. 50 “Mount St. Helens” คือการผสมผสานระหว่างดนตรีตะวันตกกับตะวันออก ซึ่ง Hovhanness นักแต่งเพลงชาวอเมริกันเชื้อสายอาร์เมเนีย มีความสนใจอย่างลึกซึ้งในดนตรีเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งดนตรีอินเดีย ญี่ปุ่น และเกาหลี

ในซิมโฟนีนี้ เขาใช้เทคนิคการประพันธ์เพลงแบบตะวันตก เช่น การทำฟิวก (fugue) และการสร้างเสียงประสานแบบดั้งเดิม แต่ผสมผสานกับทำนองและจังหวะที่ได้รับอิทธิพลจากดนตรีเอเชีย ทำให้เกิดเสียงที่เป็นเอกลักษณ์และมีเสน่ห์เฉพาะตัว

อีกหนึ่งเทคนิคที่ Hovhanness ใช้คือการสร้าง “เสียงภูเขา” (mountain sounds) ด้วยการให้เครื่องดนตรีหลายชิ้นเล่นทำนองเดียวกันแต่มีอัตราความเร็วที่แตกต่างกันเล็กน้อย เกิดเป็นเสียงที่คล้ายกับเสียงก้องในหุบเขา

ผลงานนี้เสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ค.ศ. ๑๙๘๒ และมีการแสดงรอบปฐมทัศน์ในวันที่ ๒ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๘๔ โดยวง San Jose Symphony ภายใต้การนำของ George Cleve โดยนักวิจารณ์หลายคนชื่นชมซิมโฟนีนี้ถึงความลึกซึ้งทางอารมณ์และความเชี่ยวชาญในการเรียบเรียงออร์เคสตรา

อย่าง Herbert Glass จากนิตยสาร Los Angeles Times อธิบายว่า เป็นดนตรีที่ “เป็นธรรมชาติอย่างน่าอัศจรรย์” ซึ่งสร้างขึ้นด้วยทักษะอันยอดเยี่ยม ขณะที่ Andrew Achenbach จากนิตยสาร Gramophone เน้นย้ำถึงความงามของท่วงทำนองใน “Spirit Lake” และการพรรณนาถึงการปะทุของ

ภูเขาไฟอย่างน่าตื่นตาตื่นใจใน “Volcano”

Symphony No. 50 ยังคงเป็นหนึ่งในผลงานที่ได้รับการยกย่องมากที่สุดในช่วงปลายชีวิตของ Hovhanness และเป็นตัวอย่างที่ดีของวิธีการที่ศิลปินสามารถแปลงประสบการณ์ของภัยพิบัติทางธรรมชาติให้กลายเป็นงานศิลปะที่งดงามและมีความหมาย

...

ดนตรีคลาสสิกเหล่านี้ไม่เพียงแต่ถ่ายทอดพลังและความรุนแรงของภัยธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังช่วยให้เราได้ตระหนักถึงความสัมพันธ์อันลึกซึ้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ บทเพลงเหล่านี้ได้เปลี่ยนประสบการณ์อันน่าหวาดกลัวให้กลายเป็นงานศิลปะที่งดงาม ซึ่งเราสามารถชื่นชมได้อย่างปลอดภัย

ในยุคที่ภัยธรรมชาติมีความรุนแรงและเกิดขึ้นบ่อยครั้งมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดนตรีเหล่านี้ยังช่วยเตือนสติเราถึงพลังอันยิ่งใหญ่ของธรรมชาติ และความจำเป็นที่มนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างเคารพและระมัดระวัง

เมื่อเราเผชิญกับความท้าทายจากภัยธรรมชาติ ดนตรีเหล่านี้ อาจช่วยให้เราตระหนักได้ว่า เราไม่ได้เผชิญกับสิ่งเหล่านี้เพียงลำพัง มนุษย์ทุกยุคทุกสมัยต่างเคยประสบกับเหตุการณ์เหล่านี้ และสามารถหาทางแปรเปลี่ยนเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์สิ่งที่ยิ่งใหญ่ได้เสมอ

ความงดงาม ความอันตราย และความสมดุลของธรรมชาติ เหล่านี้คือสิ่งที่แน่นอนที่สุดที่มนุษย์ต้องเรียนรู้

อ้างอิง

<https://www.linkedin.com/pulse/climate-change-classical-music-edward-ortiz/>
<https://thecuspmagazine.com/features/classical-music-inspired-by-storms-5-of-the-best-feature/>
<https://www.theodysseyonline.com/eric-whitacre>
<https://agreenmanreview.com/music-2/eric-whitacres-cloudburst-and-other-choral-works/>
<https://www.last.fm/music/Eric+Whitacre/+wiki>
<https://www.interlochenpublicradio.org/show/outdoors-with-coggin-heeringa/2024-10-02/outdoors-with-coggin-heeringa-cloudbursts-over-kresge-auditorium>
<https://www.nps.gov/grca/blogs/grand-canyon-some-thoughts-on-music.htm>
https://www.musicweb-international.com/classrev/2012/Sept12/Hovhanness_sys150_8559717.htm
<https://www.carbonsound.fm/song/carbon-sound/44895>
<https://interlude.hk/classical-music-inspired-by-natural-disasters/>

Yamaha Acoustic Instruments

B **Bösendorfer**
DER KLANG, DER BERÜHRT

 YAMAHA
Live with Music

 th.yamaha.com

   [YamahaMusicThailand](#)

“A true **victory**
is a victory over **oneself.**”

A. Jutanugarn

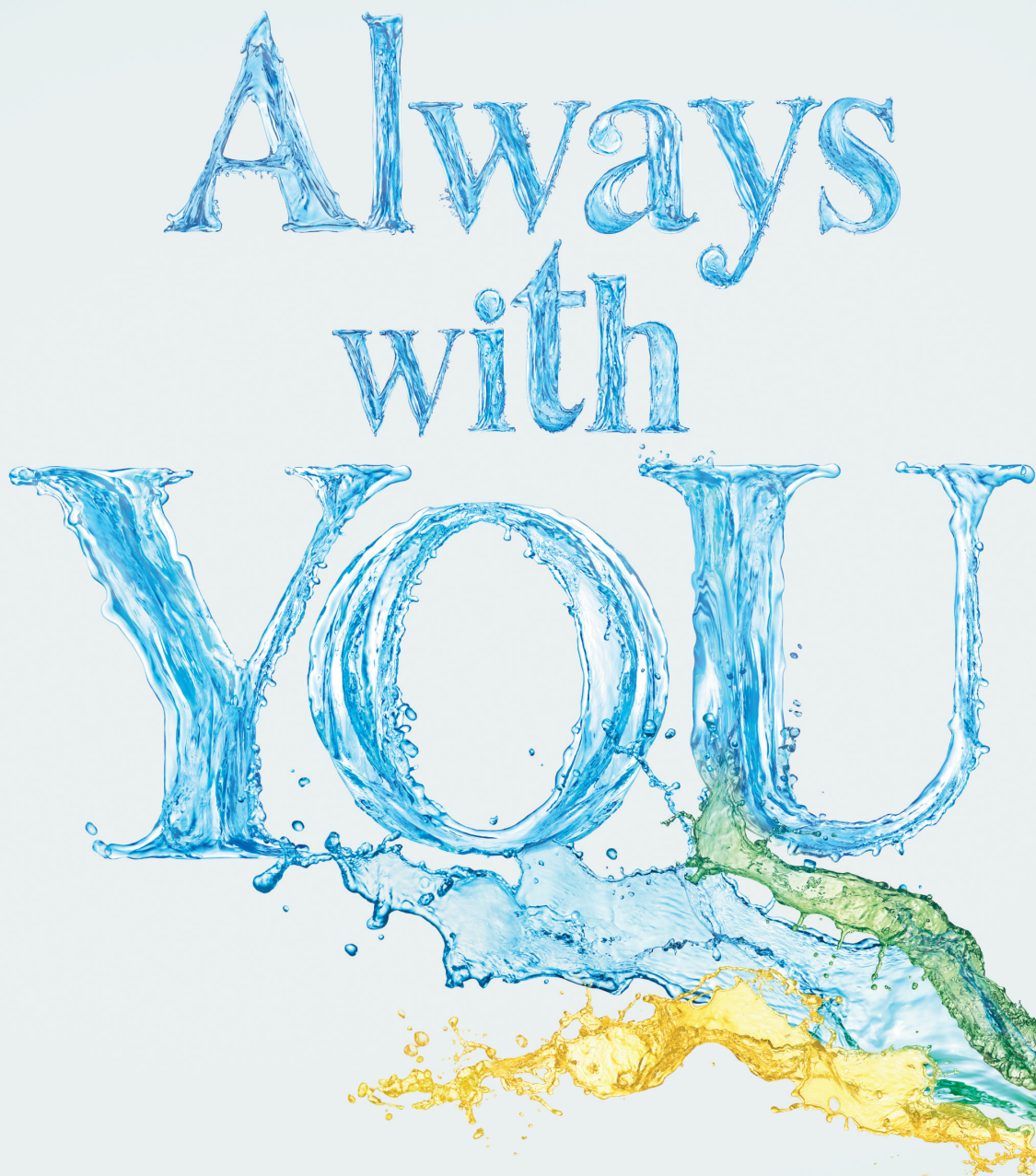
SCG congratulates **Pro May-Ariya Jutanugarn**
The winner of LPGA Championships

www.scg.co.th

Always with YOU

Because we believe that your time is precious
**We're determined to fulfill each and
Every One of Your Moments in Life with Happiness**

 [thaibev](#) | www.thaibev.com

MEMBER OF
**Dow Jones
Sustainability Indices**

In Collaboration with RobecoSAM

Member of DJSI Emerging Markets
Category - Food, Beverage & Tobacco
Industry Group

ThaiBev
